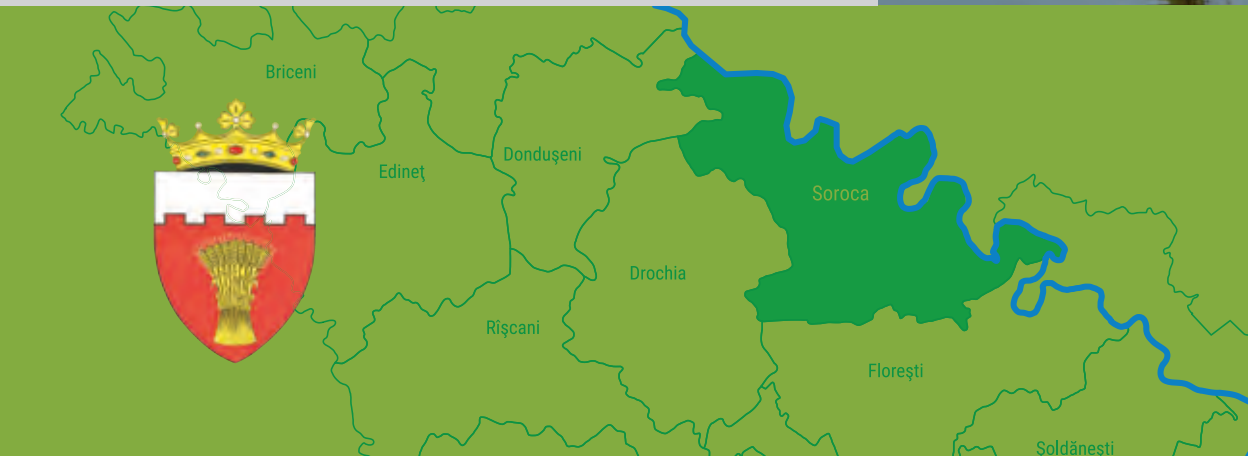

SOROCA

GHID TURISTIC

SOROCA

GHID TURISTIC

Empowered lives.
Resilient nations.

Autor: *Viorel Miron*

Redactor: *Eugenia Chiosa*

Foto: *Vadim Șterbate, Viorel Miron*

Miron, Viorel.

Soroca. Ghid turistic / Viorel Miron; foto: Vadim Șterbate, Viorel Miron; Proiectul „Integrarea priorităților de conservare a biodiversității în politicile de planificare teritorială și practicile de utilizare a terenurilor din Moldova”. – Chișinău: S. n., 2018, „Masterprint” SRL. – 148 p.: fot., tab.

Aut. este indicat pe vs. f. de tit.

ISBN 978-9975-3203-5-1.

338.48(478-21/-22)

M 78

Publicație realizată în cadrul proiectului „Integrarea priorităților de conservare a biodiversității în politicile de planificare teritorială și practicile de utilizare a terenurilor din Moldova”, finanțat de Fondul Global de Mediu (GEF) și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova (PNUD). Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fondului Global de Mediu și al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

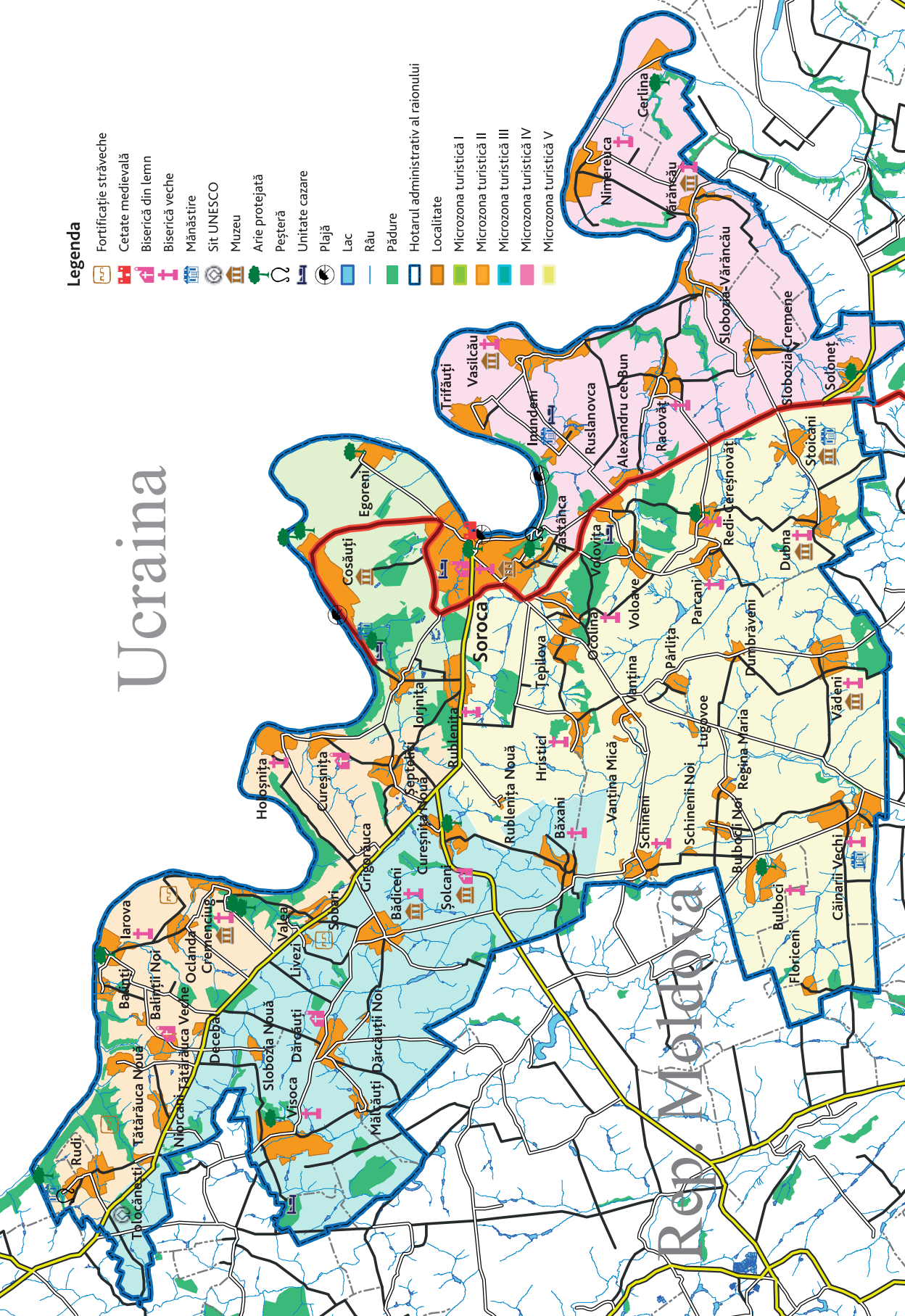
CUPRINS

BINE AȚI VENIT LA SOROCA	6
Pașaportul raionului	8
Turismul în raionul Soroca	12
ZONA TURISTICĂ SOROCA	15
TURISMUL ÎN ARIILE NATURALE PROTEJATE DIN RAIONUL SOROCA	18
Arii naturale protejate de interes internațional din raionul Soroca	19
Arii naturale protejate din raionul Soroca	20
Monumente ale naturii din raionul Soroca	24
MICROZONA 1. ORAȘUL SOROCA ȘI ÎMPREJURIMILE	27
Soroca	30
Cosăuți	34
Egoreni	38
Zastânca	40
MICROZONA 2. NORD-EST	43
Rublenița	46
Șeptelici	48
Holoșnița	50
Cureșnița	54
Cremenciug	56
Livezi, Sobari și Valea	58
Oclanda	60
Iarova	62
Balinți	64
Tătărauca Veche	66
Tătărauca Nouă, Slobozia Nouă, Decebal, Niorcani și Tolocănești	68
Rudi	70
MICROZONA 3. NORD-VEST	74
Șolcani	76
Băxani	80
Schineni	82
Bădiceni	84
Dărcăuți	88
Visoca	92
MICROZONA 4. SUD-EST	96
Volovița	98
Vasilcău	100
Trifăuți	104
Racovăț	106
Vărăncău	108
Nimereuca	112

MICROZONA 5. SUD-VEST	114
Ocolina	116
Hristici	118
Pârlița	120
Regina Maria	122
Bulboci	124
Căinari Vechi	128
Vădeni	130
Parcani	132
Redi-Cereșnovăț	136
Stoicani	138
Dubna	140
<i>Meșteri populari din raionul Soroca</i>	142
<i>Calendar</i>	144
<i>Evenimente locale</i>	145
<i>Muzeele din raionul Soroca</i>	146
<i>Structuri de cazare în raionul Soroca</i>	147
<i>Agenții de turism în Soroca</i>	147

Legenda

Fortificație străveche	Cetate medievală	Biserică din lemn	Biserică veche	Mănăstire	Sit UNESCO	Muzeu	Arie protejată	Peșteră	Unitate cazare	Plajă	Lac	Râu	Pădure	Hotarul administrativ al raionului	Localitate	Microzona turistică I	Microzona turistică II	Microzona turistică III	Microzona turistică IV	Microzona turistică V

BINE AȚI VENIT LA SOROCA

Situat în partea de nord-est a Republicii Moldova, raionul Soroca se învecinează cu raioanele Dondușeni (la nord), cu Drochia (la vest), Florești (la sud), Camenca (la est) și Iampol (Ucraina). Este mărginit în partea de est de râul Nistru, parțial navigabil pe această porțiune.

Localitățile raionului cuprind o parte din Câmpia Sorociei, care ajunge până la Nistru, formând niște canioane de piatră spectaculare. În unele locuri descoperim movile recifale, iar în văi au fost găsite rămășițe de faună și floră fosilă, care sunt protejate (Cosăuți, Cerlina).

În raionul Soroca sunt 5 microzone eco-turistice, un site protejat de Convenția Ramsar, „Unguri-Holoșnița”, 3 rezervații peisagistice deosebite (Cosăuți, Rudi-Arionești și Holoșnița), dar și o rezervație naturală silvică interesantă (Pădurea Băxani). Totodată, ținutul mai este bogat într-o mulțime de monumente ale naturii: 1 monument natural botanic (Rudi-Gavan), 7 monumente ale naturii de origine geologică și paleontologică (Pragurile Nistrului din Cosăuți, Râpa „Bechir” din Zastâncă, „Colina Casca” din Cremenciug, Movilele recifale din Visoca, Aflorimentul de gresii și granit de la Cosăuți, Aflorimentul de nisipuri și gresii din Redi-Cereșnovăț, Aflorimentul Proterozoicului superior din Cerlina), 1 monument hidrologic (Izvoarele din satul Vărăncău), precum și 2 arbori seculari (Cosăuți). Alte atracții naturale de excepție care pot fi vizitate în Soroca sunt: 15 insule pe Nistru: (Holoșnița, Cremenciug, Rudi, Trifăuți, Vasilcău, Vărăncău, Nimereuca, Cerlina), 1 cascadă (Cremenciug), Pădurea seculară (Holoșnița), Parcul Vinogradarski (Iarova, sec. XIX), Peștera răposăților (Rudi), plaja Trifăuți.

Perla de la Nistru este fără îndoială Cetatea medievală Soroca (1499, executată conform „Proporției de Aur”, adică potrivit regulilor armoniei), care ademenește turiștii în nordul Moldovei. Însă, puțini cunosc că pe teritoriul raionului Soroca au mai fost descoperite cetăți antice și medievale timpurii mult mai vechi. Astfel, la Soroca putem admira „Alceona” (sec. V î.Hr.), „Maetonium” (apare pe prima hartă a lui Ptolemeu), „La șanțuri” (sec. IV-III î.Hr.), „La 3 cruci” (sec. IV-III î.Hr.), „Farfuria turcească” (sec. VIII-XIII), Sobari (sec. II-IV), „La șanțuri”. De fapt, pe teritoriul a 18 localități din raion au fost descoperite multiple așezări preistorice (Cosăuți, Egoreni, Tătărauca Veche, Iarova, Tolocănești, Holoșnița, Cureșnița, Cremenciug, Șolcani, Bădiceni, Racovăț, Trifăuți, Vasilcău, Bulboci, Dubna, Căinari Vechi, Stoicani). Circa 43 de localități au fost menționate în documente medievale: Visoca (1439), Vasilcău (1448), Rudi (1494), Soroca (1499), Trifăuți (1504), Șolcani (1509), Cosăuți (1517), Soloneț (1517), Bulboci (1528), Băxani (1529), Vădeni (1552), Holoșnița (1554), Căinari Vechi (1556), Rublenița (1569), Șeptelici (1588), Cureșnița (1588), Cerlina (1598), Dumbrăveni (1598), Bădiceni (1599), Vărăncău (1607), Parcani (1610),

Stoicani (1610), Redi-Cereșnovăț (1610), Cremenciug (1611), Iarova (1617), Schineni (1619), Dubna (1620), Nimereuca (1624), Voloave (1629), Hristici (1630), Slobozia-Vărăncău (1630), Pârlița (1631), Racovăț (1646), Tătărăuca Veche (1646), Zastâncă (1666), Mălcăuți (1670), Dărcăuți (1680), Balinți (1710), Sobari (1725), Oclanda (1729), Ocolina (1733), Egoreni (1747), Tătărăuca Nouă (1766).

În 16 localități încă în sec. XIX funcționau școli: Parcani (1813), Schineni (1826), Oclanda (1831), Trifăuți (1835), Soroca (1843), Hristici (1862), Nimereuca (1862), Tătărăuca Veche (1862), Vasilcău (1862), Stoicani (1863), Holoșnița (1864), Cureșnița (1870), Șolcani (1880), Ocolina (1883), Cosăuți (1885), Iarova (1893), Cremenciug (1912).

La fel, în destinația turistică Soroca mai pot fi vizitate 5 mănăstiri cu o istorie bogată: „Adormirea Maicii Domnului” (1729, Cosăuți), „Sf. Treime” (1777, Rudi), „Înălțarea Sfintei Cruci” (Stoicani), „Vera, Nadejda, Liubov și maica lor Sofia” (Căinarii Vechi) și „Icoana Maicii Domnului Tuturor Scârbiților” (Inundeni). Sunt atractive și cele 4 biserici din lemn, capodopere ale meșterilor locali: Dărcăuți (1877), Tătărăuca Veche (1887), Șolcani (1907), Soroca (2013), precum și biserica rupestră „Peștera sihastrului” (sec. XIII-IX, Soroca). Alte biserici vechi reprezentative le putem vedea la Soroca (1752, „Sf. Nicolae”; 1827, „Sf. Dumitru”; 1842, „Catedrala Adormirea Maicii Domnului”), Ocolina (1745), Redi-Cereșnovăț (1772), Nimereuca (1781), Vărăncău (1789), Vădeni (1798), Holoșnița (1824), Visoca (1826), Schineni (1826), Vasilcău (1848), Parcani (înc. sec. XIX), Hristici (1862), Bădiceni (1866), Băxani (1868), Rublenița (1874), Dubna (1876), Căinarii Vechi (1878), Racovăț (1881), Bulboci (1888), Cremenciug (1888), Iarova (1893).

Recent, a fost inaugurat „Arcul geodezic Struve” (2005), monument protejat de UNESCO.

Vizitatorul raionului Soroca se poate informa despre atracțiile noastre în 9 muzee (Soroca, Cosăuți, Cremenciug, Șolcani, Bădiceni, Vasilcău, Vădeni, Stoicani și Dubna).

PAȘAPORTUL RAIONULUI

01

POZIȚIE GEOGRAFICĂ

Raionul Soroca este situat în partea de nord-est a Republicii Moldova, la 160 km de capitala țării, Chișinău.

Suprafața totală a raionului este de 1043 km².

02

STRUCTURA TERITORIAL-ADMINISTRATIVĂ

Raionul Soroca are în total 68 de localități, inclusiv municipiul Soroca, 34 de comune și 67 de sate în componența comunelor. În structura teritorial-administrativă sunt 35 de primării.

03

POPULAȚIA

Populația raionului Soroca constituie 99,5 mii de locuitori (2016), din care:

- populația urbană – 37,5 mii persoane;
- populația rurală – 62,0 mii persoane;
- 51,5% femei, 48,5% bărbați.

Densitatea este de 65,9 locuitori la 1 km².

Componența etnică:

- 92,9% moldoveni/români;
- 3,8% ucraineni;
- 2,0% ruși;
- 1,0% romi;
- 1,3% alte națiuni.

CARACTERISTICĂ GENERALĂ

Relieful	Stâncos și împădurit pe malul Nistrului și afluenților săi, iar în zona de câmpie este variat, predominant colinar
Rețeaua hidrografică	Râuri: Nistru (în această porțiune are 22 insule), Căinari, Bulata, Camenca, Bulboana etc.
Zăcămintele minerale	Nisip, lut, piatră (calcare, granit). Aici se extrage renumita piatră de Cosăuți, utilizată pe larg în sculpturi, monumenta-listică, decorarea caselor
Clima	Moderat-continentală, cantitatea medie anuală a precipita-țiilor – circa 460 mm
Suprafața împădurită (total):	10150,8 ha , preponderent de-a lungul Nistrului
Gradul de împădurire	9,7%
Suprafața totală a fondului ariilor naturale protejate de Stat din limite-le raionului Soroca	882,1 ha , 0,84% din suprafața raionului La acestea se adaugă Zona Umedă de Importanță Interna-țională „Unguri-Holoșnița” (nr.1500 în Lista Ramsar), cu o suprafață în limitele raionului de 12 mii ha

04

ECONOMIA

În raionul Soroca activează 655 întreprinderi, ponderea cea mai mare având-o ÎMM.

05

AGRICULTURA

În raion terenurile agricole constituie 63242 ha, inclusiv:

- pământ arabil – 54790 ha;
- plantații de livezi – 6622 ha;
- vii – 98 ha;
- alte plantații - 1295 ha;
- altele – 437 ha.

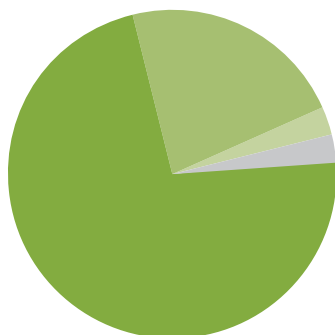
06

CULTURĂ

Raionul Soroca este unul dintre cele mai cunoscute datorită patrimoniului său istoric și cultural. Astfel, aici sunt 189 de monumente de importanță națională și 99 de importanță locală. La fel, sunt 6 monumente și ansambluri sculpturale. În localitățile de aici activează 80 de colective artistice, inclusiv 29 care dețin titlul de formație-model. În raionul Soroca funcționează:

- 54 case și cămine culturale;
- 59 biblioteci;
- 6 instituții de învățământ artistic;
- 9 muzee: Soroca, Cosăuți, Cremenciug, Șolcani, Bădăreni, Vasilescu, Vădeni, Stăncă, Dubna.

STRUCTURA ÎNTRINDERILOR DIN RAIONUL SOROCA

- Micro, 76%
- Mici, 18%
- Medii, 3%
- Mari, 3%

07

EDUCAȚIE

În raionul Soroca activează:

- 45 instituții de învățământ (1045 pedagogi, 12023 elevi);
- 55 instituții preșcolare (291 pedagogi, 2983 copii);
- 1 școală-internat (s. Vâsoca, 25 pedagogi, 98 elevi);
- 1 școală specială (s. Soloneț, 24 pedagogi, 49 elevi);
- Centrul de plasament temporar al copiilor în situație de risc „Azimut”;
- Centrul de zi pentru copiii cu dizabilități fizice „Icar”;
- Centrul pentru tineret „Dacia”;
- Casa de creație „Speranța”;
- Filiala Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”;
- Filiala Universității Cooperatist Comerciale din Moldova;

- 2 școli sportive;
- Colegiul pedagogic „M. Eminescu” (420 studenți);
- Colegiul Tehnic Agricol (297 studenți);
- Colegiul „Prometeu-EPT” (220 studenți);
- Colegiul de Arte „N. Botgros” (157 studenți);
- 1 școală profesională (308 elevi).

08

SĂNĂTATE

În domeniul ocrotirii sănătății populației din raionul Soroca își desfășoară activitatea 180 medici, 506 unități de personal mediu de asistență medicală, 286 sanitari și personal auxiliar.

În raionul Soroca funcționează:

- 1 spital (375 locuri);
- 1 centru al medicilor de familie (în componența căruia sunt 24 oficii ale medicului de familie);
- 14 centre de sănătate;
- 11 puncte medicale.

ACTIVITATEA AGENȚILOR ECONOMICI DIN RAIONUL SOROCA

Activități economice	Numărul agenților economici
Agricultura, economia vânatului și silvicultura	99
Industria extractivă	11
Industria prelucrătoare	89
Energie electrică și termică, gaze și apă	5
Construcții	24
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale	272
Hoteluri și restaurante	36
Transporturi și comunicații	38
Activități financiare	9
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate întreprinderilor	62
Învățământ	6
Sănătate și asistență socială	21
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	27

TURISMUL ÎN RAIONUL SOROCA

Raionul Soroca este anual vizitat de cca 129,4 mii de persoane, în special pentru a vizita Cetatea Soroca, precum și atracțiile din imediata apropiere. De regulă, aceștia sunt excursioniști și turiștii de o zi. Totodată, în structurile de cazare din Soroca anual se opresc cca 1,9 mii de persoane, în special copii în taberele estivale. Datorită promovării destinației turistice „Soroca”, mulți vizitatori merg la mănăstiri, printre care cea de la Rudi construită în stilul vechi moldovenesc, „satul pietrarilor” Cosăuți, rezervațiile de la Nistru.

În raionul Soroca activează 4 hoteluri, 3 campinguri și baze de odihnă, o tabără estivală cu o capacitate generală de 389 locuri, ceea ce reprezintă 8% din potențialul de cazare al Regiunii Nord a Moldovei.

Cazarea oferită de unitățile din Soroca este în camere cu 1, 2 sau 3 și mai multe locuri, precum și în 28 căsuțe estivale. La dispoziția clienților în hoteluri sunt toate facilitățile necesare unui sejur plăcut: TV, Wi-Fi, aer condiționat, grup sanitar amenajat corespunzător. Tariful camerelor include micul dejun.

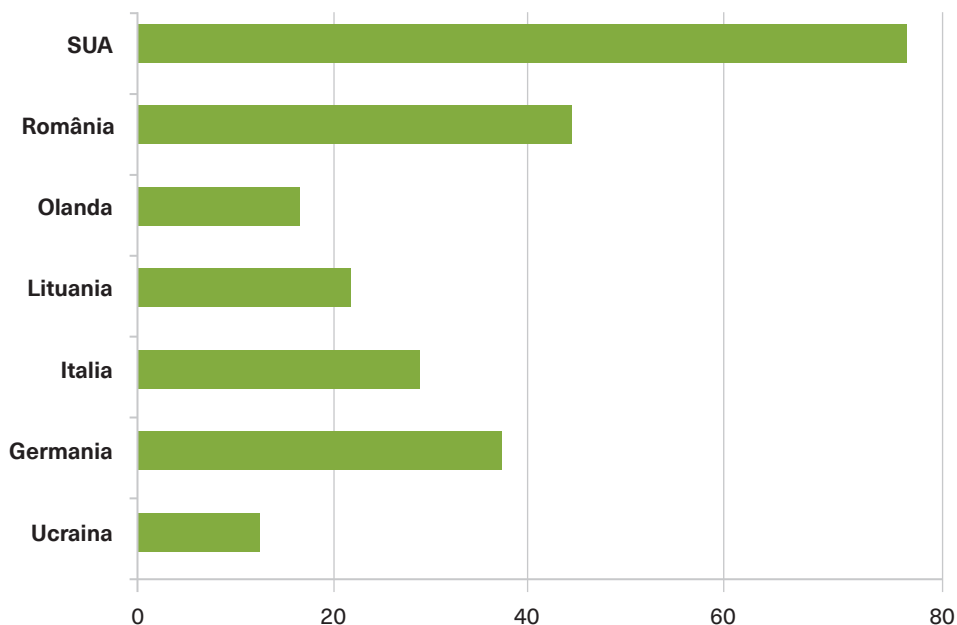
Unica tabără estivală din pădurea satului Volovița este la doar câțiva km de or. Soroca și deservește anual până la 1200 de copii.

Raionul Soroca deservește cca 8% din turiștii din regiune, formând un centru de deservire a turiștilor în partea de nord a țării. La Soroca numărul turiștilor este de cca 2 mii persoane, inclusiv 14% străini (2015).

Turiștii străini stau în medie 2 zile, fapt explicat prin caracterul deplasărilor de afaceri și de serviciu sau călătorii de vacanțe scurte. Clienții din țările generatoare de turiști pentru această destinație pe parcursul ultimilor 10 ani, cu mici excepții, au manifestat un comportament relativ stabil față de oferta hotelieră de aici.

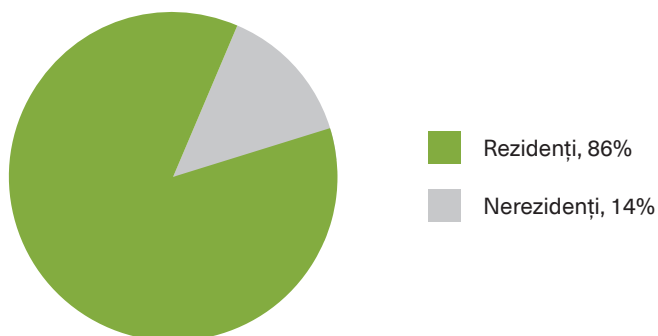
Unități de cazare	Capacitate
Hotel „Central”, Soroca, str. M.Kogălniceanu 20	17 camere / 34 locuri
Hotel „Vila de la Nord”, Soroca, str. Independenței 18	15 camere / 30 locuri
Hotel „Nistru”, Soroca, str. Al. Russo 12	10 camere / 22 locuri
Vilă Turistică „Europa 1928”	4 camere / 10 locuri
Baza de odihnă Visomieș, Cosăuți	4 rulote / 20 locuri
Tabăra de odihnă, s. Volovița	28 căsuțe / 327 locuri
„Hanul Verde”, s. Inundeni	7 camere
„Cabana Vânătorului”, s. Visoca	

TOP 7 ȚĂRI FURNIZOARE DE TURIȘTI PENTRU UNITĂȚILE DE CAZARE DIN RAIONUL SOROCA

Sursa: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, www.statistica.md, 2016

PERSOANE CAZATE ÎN RAIONUL SOROCA

Printre atracțiile turistice remarcabile ale raionului Soroca, se numără:

- Cetatea Soroca;
- Complexul rupestru monastic Schitul Bechir din sec. VII-IX e.n.;
- Mănăstirea „Sf. Treime” din s. Rudi înălțată în 1777 în stilul vechi moldovenesc;
- Mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului” din s. Cosăuți;
- Rezervația Rudi-Arionești;
- Arcul Geodezic „Struve” din s. Rudi – unicul monument din Republica Moldova inclus de UNESCO în lista atracțiilor culturale și naturale mondiale;
- Rezervația peisagistică „Pădurea Stânca-Jeloboc” din s. Cosăuți;
- Monumentul de natură geologică și paleontologică „Colina Casca” din s. Cremenciug;
- Pragurile Nistrului la Cosăuți;
- Unica carieră de granit din Republica Moldova din Cosăuți;
- Monumentul „Lumânarea Recunoștinței” – o importantă zidire din istoria modernă a Moldovei;
- „Satul pietrarilor” Cosăuți;
- „Dealul rromilor”, cu forme arhitecturale inedite ale caselor;
- Malurile stâncoase ale Nistrului cu grote și peșteri;
- Izvoare cu ape minerale.

Totodată, în localitățile din raion se păstrează obiceiuri și tradiții valorificate de meșterii populari și formațiile artistice.

ZONA TURISTICĂ SOROCA

INFORMAȚII UTILE PENTRU CĂLĂTORI

01

VETRE MEDIEVALE

Visoca (1439, Valea Fetei), Vasilcău (1448), Rudi (1494), Soroca (1499), Trifăuți (1504), Șolcani (1509), Cosăuți (1517), Soloneț (1517), Bulboci (1528), Băxani (1529), Vădeni (1552), Holoșnița (1554), Căinari Vechi (1556), Rublenița (1569), Cureșnița (1588), Șeptelici (1588), Cerlina (1598), Dumbrăveni (1598), Bădiceni (1599), Vă-râncău (1607), Parcani (1610), Stoicani (1610), Redi-Cereșnovăț (1610), Cremenciug (1611), Iarova (1617), Schineni (1619), Dubna (1620), Nimereuca (1624), Voloave (1629), Hristici (1630), Slobozia-Vărăncău (1630), Pârlița (1631), Racovăț (1646), Tătărăuca Veche (1646), Zastâncă (1666), Măl-căuți (1670), Dărcăuți (1680), Balinți (1710), Sobari (1725), Oclanda (1729), Ocolina (1733), Egoreni (1747), Tătărăuca Nouă (1766), Niorcani (1830), Tolocănești (1860).

02

AȘEZĂRI PREISTORICE

Cosăuți (14 așez. paleolit., 22 mii ani), Egoreni (2 așez., sec. II-IV), Tătărăuca Veche (140 sec. în urmă, 3 așez.), Iarova (2 așez.: mil. IV î.Hr. și sec.XIV-XII î.Hr.), Tolocănești (sec.XL-XII î.Hr.), Holoșnița (2 așez., sec.II-IV), Cureșnița (5 așez., sec. II-IV î.Hr.), Cremenciug (4 așez.), Șolcani (2 așez., mil. V-VI), Bădiceni (sf. mil.IV), Racovăț (7 așez., mil. XIV-III î.Hr.), Trifăuți (mil. XIV), Vasilcău (perioada romană), Bulboci (mil. XII-II î.Hr., sec.I-III, 18 tumuli), Dubna (2 așez., sec. II-IV, 4 tumuli), Căinari Vechi (12 tumuli), Stoicani (6 tumuli).

03

FORTIFICAȚII ANTICE

Alceona (sec.V î.Hr.), Rudi (Maetonium, inclusă în prima hartă a lui Ptolemeu, La șanțuri, sec. IV-III î.Hr., La trei cruci, sec. IV-III î.Hr., Farfuria turcească, sec. VIII-XIII), Sobari (cetățuie, sec.II-IV), Oclanda (La șanțuri).

04

FORTIFICAȚII MEDIEVALE

Soroca (1499, executată conform „Proporției de Aur” care descrie regulile armoniei).

05

ȘCOLI VECHE:

Parcani (1813), Schineni (1826), Oclanda (1831), Trifăuți (1835), Soroca (1843), Cosăuți (sec. XIX), Hristici (1862), Tătărauca Veche (1862), Vasilcău (1862), Nimereuca (1862), Stoicani (1863), Holoșnița (1864), Cureșnița (1870), Șolcani (1880), Ocolina (1883), Iarova (1893), Cremenciug (1912).

06

PELERINAJE

la Mănăstirea „Sf. Treime”, 1777, Rudi; Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” de la Cosăuți; Mănăstirea „Vera, Nadejda, Liubov și maica lor Sofia” Căinarii Vechi; Mănăstirea „Icoana Maicii Domnului Tuturor scârbiților” din s. Inundeni; Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci” din c. Stoicani.

07

BISERICI REPREZENTATIVE:

„Peștera sihastrului” (sec. XIII-IX), Soroca (1914, „Sf. Teodor Stratilat”; 1827, „Sf. Dumitru”; 1842 „Catedrala Ad. Maicii Domnului”), Ocolina (1745), Redi-Cereșnovăț (1772), Nimereuca (1781), Vărăncău (1789), Vădeni (1798), Holoșnița (1824), Schineni (1826), Visoca (1826), Vasilcău (1848), Parcani (inc. sec. XIX), Hristici (1862), Bădiceni (1866), Băxani (1868), Rublenița (1874), Dubna (1876), Căinarii Vechi (1878), Racovăț (1881), Bulboci (1888), Cremenciug (1888), Iarova (1893).

08

BISERICI DIN LEMN

Dărcăuți (1877), Cureșnița (1880), Tătărauca Veche (1887), Șolcani (1907), Soroca (2013).

09

MONUMENT UNESCO

Arcul geodezic Struve (2005) de la Rudi.

10

MUZEE

Soroca, Cosăuți, Cremenciug, Șolcani, Bădiceni, Vasilcău, Vădeni, Stoicani, Dubna, Vărăncău.

11

RECREARE, ODIHNĂ

plaje la Nistru (Soroca, Trifăuți, satele riverane), zonele de odihnă în fiecare localitate (pe malul iazurilor, în păduri).

12

OBSERVAREA NATURII:

- 3 rezervații peisagistice deosebite (Rudi-Arionești, Holoșnița, Cosăuți);
- 1 rezervație naturală silvică (Pădurea Băxani);
- 7 monumente ale naturii de origine geologică și paleontologică:
- Râpa „Bechir” din Zastâncă;
- Pragurile Nistrului din Cosăuți;
- Aflorimentul de gresii și granit de la Cosăuți;
- „Colina Casca” din Cremenciug;
- „Movilele recifale din Visoca”;
- „Aflorimentul Proterozoicului superior din Cerlina”;
- „Aflorimentul de nisipuri și gresii din Rudi-Cereșnovăț”.
- 1 monument hidrologic (Izvoarele din satul Vărăncău);
- 1 monument natural botanic (Rudi-Gavan);
- 2 arbori seculari (Stejarii pedunculați din Coșăuți);
- 1 site protejat de Convenția Ramsar „Unguri-Holoșnița”.

13

ALTE ATRACȚII NATURALE DE EXCEPȚIE

- 15 insule pe Nistru (Holoșnița, Cremenciug, Rudi, Trifăuți, Vasilcău, Vărăncău, Nimerueca, Cerlina);
- 1 cascadă (Cremenciug);
- Peștera răposaiilor (Rudi);
- Pădurea vie (Visoca);
- Pădurea seculară (Holoșnița);
- Parcul Vinogradschi (Iarova, sec. XIX);
- Parcul Șolcani;
- Parcul Bulboci.

14

CAZARE

Hoteluri (Soroca), camping (Cosăuți), tabăra estivală (Volovița), gospodării țărănești, în corturi pe malul Nistrului sau în zonele de odihnă din majoritatea localităților.

15

CENTRE DE INFORMARE

10 muzee (Soroca, Cosăuți, Cremenciug, Șolcani, Bădiceni, Vasilcău, Vădeni, Stoicani, Dubna, Vărăncău) sau primăriile localităților.

TURISMUL ÎN ARIILE NATURALE PROTEJATE DIN RAIONUL SOROCA

CARACTERISTICA GENERALĂ

Ariile naturale protejate de stat din limitele raionului Soroca ocupă o suprafață de 0,88 mii ha, sau cca 0,84% din suprafața raionului. Vizitatorii raionului pot vedea aici:

- 3 rezervații peisagistice deosebite (Cosăuți, Rudi-Arionești și Holoșnița)
- 1 monument natural botanic (Rudi-Gavan)
- 1 rezervație naturală silvică (Pădurea Băxani)
- 7 monumente ale naturii de origine geologică și paleontologică (Pragurile Nistrului din Cosăuți, Râpa „Bechir” din Zastâncă, „Colina Casca” din Cremeniciuc, Movilele recifale din Visoca, Aflori-

mentul de gresii și granit de la Cosăuți, Aflorimentul de nisipuri și gresii din Redi-Cereșnovăț, Aflorimentul Proterozoicului superior din Cerlina)

- 1 monument hidrologic (izvoarele din satul Vărăncău)
- 2 arbori seculari (stejarii pedunculați din Cosăuți).

Totodată, pe teritoriul raionului Soroca, pe o suprafață de cca 12 mii ha, se întinde și Zona umedă de importanță internațională „Unguri-Holoșnița” (nr.1500 în Lista Ramsar), recent instituită în zona transfrontalieră a Nistrului mijlociu.

Arii naturale protejate de interes internațional din raionul Soroca

01

ZONA UMEDĂ DE IMPORTANȚĂ INTERNAȚIONALĂ „UNGURI-HOLOȘNIȚA”

Pe cursul mediu al r. Nistru se află Zona umedă de importanță internațională „Unguri-Holoșnița” protejată în cadrul Convenției internaționale Ramsar, care include teritorii din 3 raioane vecine din Moldova de Nord (Soroca, Ocnîța și Dondușeni). Zona se mărginește la nord cu or. Otaci (raionul Ocnîța), iar la sud ajunge până aproape de or. Soroca. De fapt, în limitele raionului Soroca se află circa 80% din zona protejată (11763 ha) și include teritoriul a 5 comune din raion (Rudi, Tătărauca Veche, Iarova, Cremenciug și Holoșnița). La nivel internațional zona a fost recunoscută la Conferința a IX-a a Convenției Ramsar (2005), pe baza documentelor pregătite de Societatea ecologică „Biotica”, cu susținerea Societății cercetătorilor zonelor umede (Society of Wetland Scientists) și în colaborare cu Ministerul Mediului. Acest teritoriu cu o vegetație silvică și de luncă inundabilă foarte bogată se află în regiunea biogeografică de silvostepă podoliano-moldovenească. Totodată, condițiile naturale diferite, dar și relieful variat au format în zonă o mare diversitate de ecosisteme.

Sunt 6 complexe naturale predominante în Zona Ramsar formate din ecosisteme naturale, la baza cărora se află pădurile de pe stâncile Nistrului sau stepele petrofite și luncile uscate sau reavene. Două dintre cele mai mari complexe se găsesc în raionul Soroca.

Segmentul de pădure „Cremenciug-Holoșnița” este cel mai mare (1094,8 ha), urmat de complexul forestier „Rudi-Gavan” (925,2 ha). Altele 4 se află mai la nord, în raionul vecin Ocnîța: „Arionești-Stânca” (872,4 ha), „Decebal-Salogub-Troian” (328 ha), „Călărășovca” (305,9 ha), „Drăguța-Balinți-Srub” (194,2 ha). Toate aceste complexe naturale sunt corpuri de păduri înșirate pe versanții abrupti de la Nistru, dar care includ și porțiuni înguste de luncă, precum și albia fluviului, în special insulele pitorești ale Nistrului de mijloc.

Fiind amplasat preponderent de-a lungul fluviului Nistru, zona Ramsar este foarte atractivă pentru excursii și turism. În special, aici pot fi practicate activități de observare a naturii, eco-turism, turism rural sau turism activ. O oportunitate aparte o oferă cursul lin al apelor de aici, mai cu seamă pentru excursii navale pe ambarcațiuni mici sau sporturi nautice. Trăsăturile distincte ale destinației sunt prezente prin peisaje atractive, o lume naturală bogată, o faună excepțională, obiecte istorice valoroase, meșteșuguri și obiceiuri populare tradiționale.

Așa cum zona nu este aglomerată de turiști, vizitatorul poate contempla frumusețea naturii în liniștea oferită de satele pitorești de pe malul bătrânului Nistru.

Arii naturale protejate din raionul Soroca

02

REZERVAȚIA PEISAGISTICĂ „RUDI-ARIONEȘTI”

se întinde pe o suprafață de 916 ha și este amplasată de-a lungul r. Nistru, în extrema de nord a raionului Soroca. Aici pot fi auzite renumitele „Harpe eoliene”, care te cuceresc prin melodiile scoase de stâncile erodate de vreme în bătaia vântului. De fiecare dată altă melodie, după cum altfel este și vântul. Defileul Rudi are o lungime de cca 5 km și o adâncime de peste 250 m, iar stâncile de aici au păstrat niște forme și fisuri eoliene bizare. Localnicii au denumiri pitorești pentru cele 3 defilee care duc spre Nistru sau locuri care merită vizitate: Văgăuna lupilor, Văgăuna vânturilor, Stânca balaurului, Harpa eoliană, Peștera răposaiilor, Izvorul verde ș.a., în total peste o sută de atracții ale naturii. Peisajele de aici sunt în mare parte împădurite, iar pădurile de stâncă ascund la umbra lor mai multe izvoare cu apă rece, care se grăbesc printre stâncile abrupte formând praguri și cascade de o frumusețe aparte, iar braniștea Rudi reprezintă o comoară forestieră unică – nu a fost stropită niciodată cu chimicale.

În satul Rudi, sub cimitirul localității, pe malul drept al unei râpe uscate, a fost descoperită o peșteră naturală, numită „Peștera răposaiilor”. Intrarea reprezintă o crăpătură triunghiulară cu lățimea de până la un metru, de la care în adâncuri pornesc câteva săli, ce reprezintă fisuri de forme ciudate. Sălile au diferite dimensiuni și forme (lungimi de 3,4 - 6,7 m, înălțimi de 3,4 - 8,1 m și lățimi de 0,7 - 2,5 m) și însumează în total 68 m.

Rar unde în Moldova relieful și natura sunt atât de armonios îmbinate cu civilizația umană și trecutul istoric al poporului nostru. În defileul Rudi este o mănăstire veche care a păstrat stilul vechi moldovenesc în arhitectura bisericii din piatră. Dar aceste locuri au fost populate cu mult mai devreme de perioada medieva-

lă. În apropierea mănăstirii Rudi se găsesc vestigiile a trei cetăți de pământ: cetățuia „La șanțuri” (de origine tracică, identificată de unii cercetători cu orașul antic Maetorium, apărut pe prima hartă a lumii a lui Ptolemeu), cetățuia getică „La trei cruci”, celebra așezare medievală timpurie „Farfură turcului” (secolul X), precum și multe alte monumente arheologice.

Lumea animală rară din rezervație este reprezentată de pisica sălbatică (*Felis silvestris*), hermelina (*Mustela erminea*), ciocănitoarea verde (*Picus viridis*), acvila pitică (*Hieraaetus pennatus*), fluturele mahaon (*Papilio Machaon*), viespea gigantică (*Scolia maculata*), croitorul stejarului (*Cerambyx cerdo*), albina valgă (*Xyllocopa valga*), rădașca (*Lucanus cervus*), fluturele podalir (*Iphiclidides podalirius*), toate trecute în Cartea Roșie a Moldovei.

Pădurile din rezervație conțin cele mai valoroase și calitative arboreuri cu vârste cuprinse între 70 și 130 de ani. Vizitatorul poate admira aici pădurile de deal cu gorun și stejar pedunculat, care este cel mai răspândit tip de pădure de aici, alături de alte forme forestiere. În defileurile stâncoase umede cresc carpenul, teiul, frasinul, paltinul, jugastrul, mărul pădureț, sorbul, alunul, cornul, sângerul ș.a. Iedera este pretutindeni aici și înconjoară miers tulpinele arborilor seculari. Vizitatorul atent va descoperi în rezervație mai multe specii de plante din Cartea Roșie, inclusiv arinul negru (*Alnus glutinosa*), feriga cartuziană (*Dryopteris carthusiana*), creasta cocoșului (*Polystichum aculeatum*), limba cerbului (*Phyllitis scolopendrium*), feriga feminină (*Athyrium filix-femina* (relictă), căpșunița grandifloră (*Cephalanthera damasonium*), lăcrămița bifolie (*Maianthemum bifolium*), dumbbravnicul (*Melittis sarmatica*), gimnocarpiul ferigoideu (*Gymnocarpium dryopteris*), ghiocelul nival (*Galanthus nivalis*), popâlnicul (*Hepatica nobilis*). Printre speciile rare și ocrotite prin documente internaționale

întâlnim rușcuța de primăvară (*Adonis vernalis*), crinul de pădure (*Lilium martagon*), spinarea lupului (*Asplenium rutamuraria*), acul pământului (*Asplenium trichomanes*), feriga de stâncă (*Cystopteris fragilis*), migdalul pitic (*Amygdalus nana*), părăluța (*Bellis perennis*), bârcoacea neagră (*Cotoneaster melanocarpa*), brebenelul alb (*Corydalis cava*), sofrănelul reticulat (*Crocus reticulatus*), strigoaia neagră (*Veratrum nigrum*), lăcrămioara (*Convallaria majalis*), viorea noapții bifolie (*Platanthera bifolia*), umbra iepurelui tenuifolie (*Asparagus tenuifolius*), coada-calului (*Equisetum fluviatile*).

Se poate ajunge aici pe drumurile R9 și L64; intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Rezervația este în gestiunea Întreprinderii Silvice de Stat Soroca.

03

REZERVAȚIA PEISAGISTICĂ „HOLOȘNIȚA”

Este amplasată în aval pe Nistru. Are o suprafață de 199 ha și este de o **importanță** științifică, cognitivă și recreativă deosebită, datorită conservării diversității biologice și peisajelor impresionante, ce servesc necesităților de ecoturism în zona Nistrului de mijloc.

Rezervația peisagistică reprezintă un segment al coridorului eco-biologic Nistru de importanță internațională al Rețelei Ecologice Europene și este parte componentă a Zonei Ramsar „Unguri-Holoșnița”. Peisajul pitoresc al zonei este dictat de relieful extrem de accidentat, cu versanți abrupti și căderi de nivel de peste 170 m. Toate acestea au dat anumite caracteristici unice solului, vegetației forestiere, precum și faunei de stâncărie rar întâlnite în alte colțuri ale Moldovei. Iată de ce, rezervația protejată prezintă valoare pentru conservarea diversității biologice, iar relieful complicat, precum și regimul de frontieră contribuie la conservarea florei și faunei specifice.

Lumea animală rară este reprezentată aici de speciile incluse în Cartea Roșie a Moldovei, cum ar fi: porumbelul de stâncă, acvila mică, acvila de munte, șarpele de alun, pisica sălbatică, căpriorul, bursucul, hermelina, croitorul cenușiu ș.a.

Pădurile sunt constituite din gorun și stejar pedunculat, speciile însoțitoare fiind arțarul negru, carpenul, frasinul înalt, glădița, nucul obișnuit, paltinul de câmp, pinul de pădure, teiul roșu, ulmul de câmp, precum și subarbutul caracteristic zonei (alun, corn, dârmoz, păducel, porumbar, scumpie, sânger, soc negru, măceș canin, clocotiș).

Ierburi. Totodată, în rezervație pot fi descoperite mai multe specii din Cartea Roșie a Moldovei, inclusiv acul pământului (*Asplenium trichomanes*), brebenocul mic (*Vinca minor*), ciuboțița cucului (*Primula veris*), părul porcului (*Equisetum telmateia*), floarea vântului-de-dumbravă (*Anemonoides nemorosa*), lăcrămioara (*Convallaria majalis*), mierea-urului medicinală (*Pulmonaria officinalis*), orbalțul spicat (*Actaea spicata*).

Un statut multiplu de protecție au unele plante cu o valoare universală deosebită care cresc aici nestingherit, cum ar fi: mutulica (*Scopolia carnolica*), căpșunița grandifloră (*Cephalanthera damasonium*), ghiocelul nival, laleaua pestră (*Fritillaria meleagroides*), popâlnicul (*Hepatica nobilis*), crinul de pădure (*Lilium martagon*), rușcuța-de-primăvară (*Adonis vernalis*), care de rând cu faptul că sunt incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova mai sunt ocrotite de unele Convenții internaționale.

Se poate ajunge aici pe drumurile R9 și L64 (prin partea sud-vestică); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Rezervația este în gestiunea Întreprinderii Silvice de Stat Soroca.

04

MONUMENTUL NATURAL
BOTANIC „RUDI-GĂVANI”

reprezintă o pădure amplasată în partea nord-vestică a s. Tătărauca Nouă și se întinde pe malul râului Nistru pe o suprafață de 49 ha. Pădurea de aici este foarte importantă deoarece a păstrat structura relativ neafectată a arboreturilor naturale cu exemplare cu vârsta de până la 140 ani. Acestea au un regim special de conservare, zona fiind extrem de bogată în specii de plante rare protejate la nivel național și internațional.

Lumea animală rară la fel este bogată în specii de insecte incluse în Cartea Roșie a Moldovei, cum ar fi albinda valcă, arctiida Hera, fluturele podalir, fluturele mahaon și fluturele *Maculinea arion* (specie protejată de Convenția de la Berna). În afară de acestea, mai întâlnim și alte viețuitoare rare: brotăcelul, broasca-de-iarbă, șarpele de apă, vidra, hermelina, pisica sălbatică, bursucul, căpriorul ș.a.

Pădurea de aici este formată preponderent din stejar și gorun, printre care cresc arboreturi de clocoțiș – specie relictă, dar și de alun, soc, măceș, porumbar. Specii rare sunt și în covorul ierbos din pădure, precum brânca-porcului vernală (*Scrophularia vernalis*), care este relictul pădurilor foioase ale Podișului Podoliei și are statut de protecție internațională. Tot aici pot fi văzute ghiocelul nival (*Galanthus nivalis*), popâlnicul (*Hepatica nobilis*), deditețul mare (*Pulsatilla grandis*), șofrânelul reticulat (*Crocus reticulatus*), linteia albăstruie (*Lathyrus venetus*), laleaua biberștei (*Tulipa biebersteini*), lăcrămioara (*Convallaria majalis*).

Vegetația de luncă și stepă pe terenurile deschise strâmte de pe malul Nistrului scoate în evidență speciile rare de: iarba-ciutei (*Doronicum hungaricum*), firuța diversicoloră (*Poa versicolor*), negara frumoasă (*Stipa pulcherrima*),

negara penată (*S. pennata*), rușcuța-de-primăvară (*Adonis vernalis*), sparanghelul medicinal (*Asparagus officinalis*), sparanghelul verticilat (*Asparagus verticillatus*), seminocul-de-nisip (*Helichrysum arenarium*), stânjenelul afile (*Iris aphylla*), dracila comună (*Berberis vulgaris*), amăreala-de-Siberia (*Polygala sibirica*) ș.a. Datorită formelor variate de relief, în zonele dosite de stâncile abrupte se întâlnesc acul pământului (*Asplenium trichomanes*), feriga-de-stâncă (*Cystopteris fragilis*), limba-cerbului năvalnic (*Phyllitis scolopendrium*).

Se poate ajunge aici pe drumurile M2 și L63 (prin partea sudică); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Monumentul natural este în gestiunea Întreprinderii Silvice de Stat Soroca.

05

REZERVAȚIA NATURALĂ
SILVICĂ „PĂDUREA BĂXANI”

reprezintă un ecosistem de silvostepă amplasat pe unul dintre cele mai înalte locuri ale Podișului Soroca (de până la 335 m) în partea estică a s. Băxani pe o suprafață de 45 ha. Formatorul pădurii este stejarul (desori cu o vârstă de cca 90 de ani), care în combinație cu cireșul determină un tip interesant de vegetație ierboasă, printre care întâlnim specii rare de pana-zburătorului (*Lunaria annua*), sadina (*Chrysopodon gryllus*), crinul-de-pădure (*Lilium martagon*), lăcrămioara (*Convallaria majalis*), mierea-ursului medicinală (*Pulmonaria officinalis*), umbra-iei-purelui tenuifolie (*Asparagus tenuifolius*), sparanghelul verticilat (*Asparagus verticillatus*), sparanghelul medicinal (*Asparagus officinalis*), sparanghelul pseudoscaber (*Asparagus pseudoscaber*), gușa-porumbelului multifloră (*Silene multiflora*), strigoaia neagră (*Veratrum nigrum*), iarba dulce (*Polypodium vulgare*) ș.a.

Lumea animală rară este caracterizată de specii de șarpe de alun, sticlete, botgros, furnica roșie de pădure, rădașca, căprior, bursuc, iepure-de-câmp.

Se poate ajunge pe drumurile R7 și L100 (prin partea nordică); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Rezervația este în gestiunea Întreprinderii Silvice de Stat Soroca.

06

REZERVAȚIA PEISAGISTICĂ „COSĂUȚI”

se află între localitățile Cosăuți și Iorjnița de pe malul Nistrului, ocupând (585 ha) și un defileu pitoresc din preajma mănăstirii medievale. Este una dintre primele create la începutul anilor 90 ai sec. XX, odată cu extinderea zonei de protecție a pădurii „Stânca-Jeloboc”. Rezervația are importanță științifică, cognitivă, dar și recreativă, deoarece conservează peisaje inedite și formațiuni biotice valoroase, ce formează un segment al coridorului eco-biologic nistrean al Rețelei Ecologice PanEuropene. Aici vizitatorul are ocazia de a cunoaște specii rare protejate la nivel național, regional și internațional. Totodată, aici este amenajată o frumoasă zonă de odihnă rurală, care scoate în evidență relieful de un pitoresc aparte. Rezervația este una dintre cele mai vizitate destinații turistice din raionul Soroca datorită unui important complex monahal, izvorului „Prestol” cu ape curative, ruinelor fortificațiilor geto-dacice, dar și unor vestigii ale așezării omului din Epoca paleolitică.

Rezervația are o diversitate de elemente peisagistice proeminente, cum ar fi stâncile, peșterile, râpele, defileurile râulețelor etc. Pe versanții și porțiunile abrupte s-au păstrat pădurile seculare reprezentative de stejar formator pentru ecosistemele de stâncă cu o diversitate mare de specii floristice și faunistice.

Stejarul pedunculat este însoțit de gorun, teiul roșu, arțarul negru, carpenul, frasinul înalt, jugastrul, pinul de pădure, dar și de nucul obișnuit, paltinul de câmp sau ulmul de câmp. Doi dintre stejarii pedunculați din rezervație sunt luați sub protecție deosebită deoarece reprezintă arbori seculari monumente ale naturii.

Totodată, pădurea adăpostește mai multe specii rare de plante și animale.

Speciile rare din covorul floral sunt: ghiocelul nival (*Galanthus nivalis*), căpșunița grandifloră (*Cephalanthera damasonium*), mirgăul pitulat (*Scutellaria supina*), vioreața noptii bifolie (*Platanthera bifolia*), șofrânelul reticulat (*Crocus reticulatus*), limba-cerbului (*Phyllitis scolopendrium*), ciuboțica-cucului (*Primula veris*), acul pământului (*Asplenium trichomanes*), crinul-de-pădure (*Lilium martagon*), gușa-porumbelului multifloră (*Silene multiflora*), floarea vântului-de-dumbravă (*Anemonoides nemorosa*), lăcrămioara (*Convallaria majalis*), brebenocul mic (*Vinca minor*), feriga-de-stâncă (*Cystopteris fragilis*), iarba dulce (*Polypodium vulgare*), feriga comună (*Dryopteris filix-mas*), oreșnița (*Lathyrus tuberosus*), stejărelul (*Veronica chamaedrys*), strigoaia neagră (*Veratrum nigrum*), toporașul-de-baltă (*Viola palustris*), umbra-iepureiului tenuifolie (*Asparagus tenuifolius*), rodul-pământului (*Arum orientale*), sparanghelul medicinal (*Asparagus officinalis*).

Lumea animală rară este caracterizată de specii de lebădă de vară, pescăruș sur, stârc cenușiu, cormoran, codros de munte, măcăleandru, botgros, sticlete, acvilă mică, căprior, pisică sălbatică, cerb pătat, bursuc, jder de pădure, iepure de câmp, broasca roșie de pădure, brotăcel, șarpe de alun, fluturele meleagr ș.a.

Se poate ajunge aici pe drumul M2 (prin partea nord-estică); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Rezervația este în gestiunea Întreprinderii Silvice de Stat Soroca.

Monumente ale naturii din raionul Soroca

07

MONUMENTUL DE NATURĂ GEOLOGICĂ ȘI PALEONTOLOGICĂ „PEȘTERA LUI BECHIR”

este amplasat în partea estică a com. Zastâncă, în lunca r. Bechir, un afluent mic al Nistrului. Ocupă întreaga vale a râulețului cu versanți calcaroși masivi și abrupti, parțial împăduși. Monumentul are o suprafață de 46 ha. Râulețul Bechir vine de lângă Rublenița, mai la nord de s. Zastâncă și se unește aici cu un alt râuleț Duruitoarea, ce vine dinspre s.Ocolina. Râpa are o lungime de 10 km și o lățime de 375 m și poate fi văzută nu departe de podul de piatră la intrarea din partea de sud a or. Soroca. Monumentul are o importanță științifică mare, deoarece conservează aflorimentele geologice vechi, iar stâncile calcaroase pot fi utilizate ca puncte importante de belvedere sau la practicarea alpinismului. Aici se respectă statutul de rezervație, iar în perimetrul ei sunt instalate marcaje și panouri informative.

În stâncile abrupte din această vale se află schitul rupestru Bechir, considerat cel mai vechi ajuns până în zilele noastre, datând probabil din sec. VI – VIII. Primele mărturii scrise că aici a existat o sihăstrie sunt din sec. XIX. I se mai zice și Peștera lui Bechir, uneori asociată cu numele unui haiduc, alteleori cu a unui monah. Peștera-biserică este săpată în stâncă și amintește de așezările rupestre din diverse colțuri ale lumii creștine (Caucaz, Crimeea, Asia Mijlocie), fiind în acest sens un unicat pentru spațiul românesc. Schitul este format dintr-o încăpere mică orientată cu altarul spre nord și cu o ușă-ferestruică mică spre sud, dar are un interior ornamentat cu elemente constructive cioplite în piatră și care imită interiorul unei biserici de lemn de epocă. Pe pereți se văd urmele icoanelor. Caverna este amplasată la o înălțime de 12-14 m pe o stâncă verticală albă de calcar. Aceasta și acum rămâne greu accesibilă vizitării pen-

tru majoritatea turiștilor. Schitul se află sub protecția statului și nu sunt permise intrările neautorizate. Pe versantul stâncos a fost recent construită „Lumânarea recunoștinței”, o capelă ortodoxă de cca 30 m înălțime, spre care duce de la baza defileului până în vârf o scară cu 564 de trepte.

Se poate ajunge aici pe drumul M2 (prin partea sudică); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Recomandăm deplasarea în perimetrul monumentului natural pe drumul de țară din partea de est a comunei Zastâncă, pe malul r. Bechir. Monumentul este în gestiunea Întreprinderii Silvice de Stat Soroca.

08

MONUMENTUL DE NATURĂ GEOLOGICĂ ȘI PALEONTOLOGICĂ „AFLORIMENTUL DE NISIPURI ȘI GRESII „REDI-CEREȘNOVĂ”

are o importanță științifică, fiind destinat conservării aflorimentelor geologice, a rămășițelor de fosile ce servesc la reconstituirea trecutului geologic al teritoriului Moldovei. Se întinde pe o suprafață de 0,5 ha formând două râpi parțial împădurite în preajma carierei din sat. Ambele râpi se află sub ocrotirea statului din anul 1962. Aflorimentele de marne cretaceice, calcare sarmațiene cu numeroase rămășițe fosilizate de plante și animale reprezintă istoria geologică a acestor locuri. Aici au fost depistate cca 60 de specii de plante și 10 specii de pești fosile. Monumentul a fost cercetat pentru prima oară de către geologul I. Suhov în 1947, când s-au găsit rămășițe de fosile de pești, arici de mare, moluște, crabi, insecte, plante din perioada

sarmațianului timpuriu (aproape 12 milioane de ani în urmă).

În prezent statutul rezervației se respectă, în perimetrul ei fiind instalate borne și panouri informative.

Se poate ajunge aici pe drumurile M2 și L112 (prin partea estică); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Recomandăm deplasarea în perimetrul monumentului natural pe un drum de țară, prin partea de nord a satului. Monumentul se află în gestiunea Întreprinderii Agricole „Redi”.

09

MONUMENTUL DE NATURĂ GEOLOGICĂ ȘI PALEONTOLOGICĂ „PRAGURILE NISTRULUI”

este amplasat în partea estică a s. Cosăuți, în albia r. Nistru. Are o suprafață de 8 ha, iar pragurile Nistrului formează aici un sector spectaculos prin care apa râului curge tumultuos, nemaîntâlnit în altă parte a Moldovei.

Cercetările au arătat că în aval de orașul Iampol, lângă satul Praguri (Ucraina), r. Nistru este întretăiat de o fâșie de roci tari din gnaisuri și granituri roșii, formând un monument geologic unic. Peste acestea apa curge zgomotos și sunt spectaculare atunci când nivelul apelor scade și rocile ies la suprafață. Totuși, în partea de mijloc a pragurilor există o mică trecere, numită de băștinași „poarta”, bună pentru șalupe și bărci mici, de vreo 8-9 m lățime. Dar mai jos este altă grupă de roci, numite „rânduri”, care sunt dintre cele mai periculoase.

Se poate ajunge aici pe drumul M2 și pe un sector mic de drum de țară (prin partea estică), intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Monumentul se află în gestiunea Carierei de granit și pietriș Soroca.

10

MONUMENTUL DE NATURĂ GEOLOGICĂ ȘI PALEONTOLOGICĂ „AFLORIMENTUL DE GRESII ȘI GRANIT DE LA COSĂUȚI”

se află aproape de intrarea în sat, dar și de faimoasele „Praguri ale Nistrului” și se întinde de-a lungul râului pe o suprafață de 8 ha. Platourile înalte de pe malul abrupt al Nistrului formează puncte importante de belvedere. Monumentul are importanță științifică, fiind destinat conservării aflorimentelor geologice. În acest loc apar la suprafața pământului rocile scoarței terestre sau mineralele din subsol, atât ca urmare a eroziunii exercitate de apele curgătoare, cât și datorită mișcărilor tectonice ori săpăturilor artificiale făcute de om în carieră. În aflorimente specialiștii au posibilitatea să observe și să descrie caracterele rocilor, să culeagă probe și resturi organice, să măsoare direcția și înclinarea straturilor etc. La noi este bine cunoscută „piatra de Cosăuți”, care reprezintă sedimente ale primelor organisme pluricelulare de pe planetă. Însă, se presupune că aici a fost un vulcan, datorită căruia lava a fost împinsă până la suprafață, iar împreună cu ea și cele mai vechi straturi de sedimente ale primelor mări populate de organisme vii, sedimente care în altă parte se găsesc la adâncimi de cca 2000 metri. Această piatră este ușor de prelucrat, iată de ce Cosăuți este supranumit și „satul pietrarilor”. Mulți din locuitori sunt meșteri în prelucrarea artistică a pietrei, sculptarea monumentelor, răstignirilor, elementelor decorative pentru case etc. Acum lava stinsă este extrasă în cariera de granit. Totodată, stâncile calcaroase pot servi la practicarea ramonașului, escaladărilor și alpinismului.

Este curios faptul că unul dintre primele trasee excursioniste prin Moldova în anii 60 ai secolului XX a fost organizat anume aici, unde

este vatra medievală a satului (menționat la 3 ianuarie 1509), suprapusă peste o așezare umană străveche (22 mii ani). Tot aici există o veche mănăstire medievală, iar alături curge un izvor cu apă minerală.

Se poate ajunge pe drumul M2 și pe un sector mic de drum de țară (prin partea estică a satului); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Monumentul se află în gestiunea Carierei de granit și pietriș Soroca. Cu regret, statutul rezervației nu se respectă, în perimetrul ei continuă lucrările de extracție a gresiei și granitului.

11

MONUMENTUL DE NATURĂ GEOLOGICĂ ȘI PALEONTOLOGICĂ „COLINA CASCA”

din s. Cremenciug este amplasat la intrarea din partea vestică în localitate și reprezintă un versant spectaculos al văii r. Nistru. Ocupă o suprafață impresionantă de 37,6 ha, iar stânca solitară amintește o cască de militar și are o înălțime de 106 m. Totodată, „Colina Casca” este împădurită cu diverse specii de arbori, în special cu conifere, de aceea localnicii o mai numesc „Împărăția pinilor”, care domină de sus satul ce se întinde în vale. Colina are o importanță științifică deoarece conservează aflorimentele geologice, iar de pe vârful dezgolit se evidențiază un peisaj montan de toată frumusețea.

Se poate ajunge aici pe drumurile M2, R9 și pe un sector mic de drum de țară (prin partea sudică); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur.

12

MONUMENTUL HIDROLOGIC „IZVOARELE DIN SATUL VĂRĂNCĂU”

este amenajat nu departe de intrarea în sat și reprezintă un element de patrimoniu natural care completează ansamblul peisagistic al zonei, servind ca resursă de apă potabilă pentru populația locală. Monumentul, cu o suprafață adiacentă de 2 ha, are o importanță mare ca obiect de recreație și de educație ecologică. Izvorul, în apa căruia lipsesc nitriții și compușii amoniului, are un debit de 0,8 l/sec. Apa este una minerală (mineralizarea este de 564 mg/dm³ și are următoarea componență fizico-chimică: pH-7,69; duritatea, mg/dm³ – 6,55; Na⁺ + K⁺ – 82,0 mg/dm³; Ca²⁺ – 48,6 mg/dm³; Mg²⁺ – 48,0 mg/dm³; Cl⁻ – 37,3mg/dm³; SO₄²⁻ – 67,9 mg/dm³; HCO₃⁻ – 448,4 mg/dm³; NO₃⁻ – 35,2 mg/dm³).

La fel, cercetările au dovedit că acest ecosistem fragil adăpostește 29 specii de insecte (din 5 ordine *Coleoptera* (8 specii), *Hemiptera* (4 specii), *Orthoptera* (6 specii), *Odonata* (4 specii) și *Lepidoptera* (7 specii)), 3 specii de amfibieni (inclusiv brotăcelul), 2 specii de reptile și 8 specii de păsări (inclusiv ciocârlia și sfrânciocul roșiatic). Trebuie de menționat că 3 specii sunt rare și au fost incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova (brotăcelul (*Hyla arborea*), izvorașul cu abdomen roșu (*Bombina bombina*) și libelula (*Sympetrum pedemontanum*).

Se poate ajunge aici pe drumurile M2 și L117 (prin partea sudică a satului); intrarea este accesibilă fără taxe de intrare anul împrejur. Monumentul se află în gestiunea Întreprinderii Agricole „Prietenia”.

MICROZONA 1. ORAȘUL SOROCA ȘI ÎMPREJURIMILE

CARACTERISTICA GENERALĂ

Este una dintre cele mai apreciate destinații turistice din Moldova, care include atât natura protejată, cât și obiecte din patrimoniul cultural de excepție. În această parte a raionului se află orașul de reședință Soroca, precum și alte 3 localități pitorești de la Nistru. Printre obiectele recomandate pentru vizite sunt Pragurile Nistrului, unica carieră de granit din țară, situri arheologice străvechi, cea mai veche sihăstrie în stânci din Moldova, bine cunoscuta cetate construită în spiritul „Proporției de Aur”, cea mai veche școală satească, mănăstirea Coșăuți ș.a.

INFORMAȚII UTILE PENTRU CĂLĂTORI

01

NATURA PROTEJATĂ

- 1 rezervație peisagistică deosebită (Cosăuți);
- 3 monumente ale naturii de origine geologică și paleontologică:
 - Râpa „Bechir” din Zăstânca;
 - Pragurile Nistrului din Cosăuți;
 - Aflorimentul de gresii și granit de la Cosăuți;
- 2 arbori seculari (stejarii pedunculați din Cosăuți).

02

VETRE MEDIEVALE

Soroca (1499), Cosăuți (1517), Egoreni (1747), Rublenița (1569), Zastâncă (1666).

03

AȘEZĂRI PREISTORICE

Cosăuți (14 așezări paleolitice cu vârsta de peste 2 milenii), Egoreni (2 așezări din sec. II-IV).

04

CETĂȚI ANTICE

Alceona (sec. V î.Hr.).

05

CETATEA MEDIEVALĂ

Soroca (1499, executată conform „Proporți-ei de Aur”, care respectă regulile armoniei).

06

ȘCOLI VECHE

Soroca (1843), Cosăuți (sec. XIX).

07

BISERICI VECHE REPREZENTATIVE

„Peștera sihastrului” (sec. XIII-IX), Soroca (1914, „Sf. Teodor Stratilat”; 1827, „Sf. Du-mitru”; 1842, Catedrala „Adormirea Maicii Domnului”), Rublenița (1874).

08

BISERICA DIN LEMN

(Soroca, 2013);
Mănăstirea de la Cosăuți.

09

RECREARE, ODIHNĂ

plaje la Nistru (Soroca, Cosăuți), zonele de odihnă în fiecare localitate.

10

CAZARE

4 hoteluri (Soroca), în corturi pe malul Nis-trului sau în zonele de odihnă din localități.

11

CENTRE DE INFORMARE

2 muzee (Soroca, Cosăuți) sau primăriile localităților.

Soroca

Una dintre cele mai remarcabile localități medievale de pe malurile Nistrului este Soroca, care se presupune că a fost așezată aici din cele mai stăvechi timpuri, mărturie fiind diferite numiri ajunse până azi ale acestor locuri: Olhionia, Sergus, Serghidava, Crahicola, Săraca, Soroc, Soroca. Totuși, apare documentar abia la 12 iulie 1499, când „Coste, pârcălab de Soroca” este martor la semnarea tratatului de pace moldo-polon între Ștefan cel Mare și Ioan Albert. În perioada începutul sec. XV - începutul sec. XVI aici era o cetate din pământ și lemn. Miron Costin în Cronica polonă scrie că cetatea „Soroca a fost clădită de Petru Vodă” la a doua sa domnie (1541-1546), dar Dimitrie Cantemir menționează că „Soroca se chema mai înainte Alhionia”, făcând trimitere la colonia grecească denumită „Olhionia”, transformată mai târziu în factorie genoveză. Colonia ar fi existat de prin secolul al V-lea î.Hr. După vreo patru veacuri, în locul acestei colonii se-nfiripă orașelul Serghidava, stăpânit pe acele vremuri de daci și botezat când Sargus, când Crachicata. În veacul al III-lea d.Hr., așezarea ia numele de Soroca. Numele are mai multe ipoteze de proveniență: de la „soroc” – termen de cătănie în cetate sau denumirea veche a starostelui, precum și de la o suită de nume personale uzuale în eviul mediu – Soreanu, Sorescu, Sorete, Soroci, Soroca. Există o legendă mai veche din perioada medievală despre „Barza albă a cetății Soroca”, în care se spune că pe timpul unui îndelungat asediu de către tătari, o barză albă ar fi adus struguri apărătorilor înfometați și însetați ai cetății, salvându-le astfel viața și dăruindu-le biruința. Barza albă mult timp a fost simbolul Moldovei.

Cetatea Soroca este construită în piatră respectând proporțiile „Secțiunii de Aur”, supranumită și „Regula universală a armoniei”, fapt care arată măiestria meșterilor medievali.

Din Soroca vine și urma cronicarului Grigore Ureche, strănepotul pârcălabului Coste.

Soroca s-a dezvoltat ca un punct comercial și avea în stăpânire 14-15 vaduri pe un segment mare la Nistru, pe unde treceau drumurile comerciale medievale.

Pe aici au trecut personalități marcante ale istoriei: Petru Rareș, Nicoară Potcoavă, Radu Vodă, Stanislav și Ian Jolkievski, Bogdan și Timuș Hmelnițki, Evliya Celebi, Dimitrie Cantemir, Petru I, P. Rumeanțev, Scarlat Sturza ș.a.

La sf. sec. XVIII nucleul târgului era format din Cetate, biserica „Sf. Nicolae”, sinagoga și întăriturile de pământ, după care orașul se extinde mult în următoarele decenii. La 1843 aici apare prima școală, iar deja la 1879 în Soroca erau 6 școli și o bibliotecă. Crește rețeaua de drumuri, se deschid noi spitale, funcționează 6 mori și mai multe fabrici, 3 unități de captare a apei minerale.

La 1873 se înființează Spitalul de zemstvă din Soroca, noua clădire a căruia este finalizată în 1898 după proiectul arhitectului A. Bernardazzi. Din 1908 activează Liceul Tehnic-Agricol pentru studii medii profesionale, acum Colegiul Tehnic-Agricol.

La începutul sec. XX în Soroca activau mai multe societăți și instituții obștești, dintre care se remarcă „Societatea cercetării văii Nistrului”, fondată la 13 mai 1907 și care organiza unul dintre primele muzee din Basarabia – Muzeul din Soroca. Acesta avea 3 secții de cercetare: (i) Istorie și arheologie, (ii) Geografie, (iii) Etnografie, industrie, comerț și căi de comunicare.

Unul dintre cele mai vechi lăcașe de cult de pe Nistru apare la Soroca, probabil prin sec. VIII-IX în defileul Bechir, unde se vede și azi „Peștera sihastrului”. La 1752 este construit pe o costișă a orașului schitul „Sf. Nicolae”, iar din 1827 se înalță în piatră biserica „Sf. Dumitru de Solun”. La 1842 se ridică și biserica-catedrală „Adormirea Maicii Domnului”, iar biserica „Teodor Stratilat” – la 1914.

În prezent, sus pe Stâncă Bechir, deasupra bătrânului Nistru, la marginea orașului Soroca se ridică monumentul „Lumânarea recunoștinței”. O scară șerpuitoare cu 600 de trepte printre stâncile măcinată de vremuri ridică pas cu pas călătorul spre o capelă în formă de lumânare de 29,5 m, zidită din piatră de Cosăuți, a cărei lumină pe timp de noapte străbate până în Otaci și Camenca. De sus se vede orașul Soroca, așezat în terase ce coboară în lunca Nistrului. Peste râu se întinde spre zărilor albastre Podolia ucraineană. „Lumânarea recunoștinței” reprezintă un omagiu adus tuturor eroilor anonimi care au păstrat cultura, limba și istoria Moldovei, înveșnicind totodată și memoria marelui poet anonim, autorul baladei „Miorița”. Ideea de a ridica acest monument aparține scriitorului Ion Druță, care la 27 martie 2004 a participat la inaugurarea monumentului.

O atracție aparte este „Dealul rromilor”, unde casele seamănă mai degrabă cu niște castele inedite, printre care imitații ale Teatrului Mare din Moscova sau ale faimosului Capitoliu din Washington.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- în centrul istoric cu Cetatea Soroca și Catedrala „Adormirii Maicii Domnului” construită în stil neoclasic (arhitect Antuan Vaismann), Biserica „Sf. Dumitru”, biserica „Sf. Teodor Stratilat” și Biserica din lemn în stil maramureșean „Sf. Martiri Brâncoveni” (2013);
- vizitarea caselor vechi și a monumentelor de arhitectură: clădirea Zemstvei, clădirea în stil neoclasic a fostului Liceu de băieți „A. Xenopol”, clădirea Spitalului militar în stil postclasic, clădirea fostei bănci, Conacul Teohari și Sinagoga;
- excursie pe „Dealul rromilor”;
- excursii pe râul Nistru cu vizitarea monumentului naturii „Defileul Bechir” și „Peșterii sihastrului”.

LOCURI DE AGREMENT

în zona de odihnă Trifăuți pe malul Nistrului, plaja orășenească, în pădure și zonele verzi ale localității.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul M2, de la Chișinău – 160 km.

INFORMAȚII

Cetatea Soroca, Muzeul de Istorie și Etnografie, Primăria mun. Soroca.

Cosăuți

Supranumit și satul pietrarilor, Cosăuți te întâmpină cu un peisaj pitoresc chiar de la intrarea în localitate. Aici se găsesc câteva rezervații naturale de excepție datorită mișcărilor tectonice, care au scos din adâncimi, de la peste 2000 de metri, lava unui vulcan stins și celebra „piatră de Cosăuți”, care reprezintă de fapt sedimentele primelor organisme pluricelulare de pe planetă. Aceasta se dă ușor la prelucrat, iar meșterii de aici se întrec în cioplitul sculpturilor, monumentelor, obiectelor ornamentale din piatră. La fel, satul mai este cunoscut prin apa sa tămăduitoare de la „Prestol” – un izvor de pe teritoriul mănăstirii vechi din defileul împădurit al Rezervației peisagistice „Cosăuți”. Rezervația se află între localitățile Cosăuți și Iorjnița, pe malul Nistrului și ocupă 585 ha în defileul pitoresc din preajma mănăstirii. Este una dintre primele rezervații create la începutul anilor 90 ai sec. XX odată cu extinderea zonei de protecție a pădurii „Stânca-Jeloboc”. Rezervația conservează peisaje inedite și formațiuni biotice valoroase ce formează un segment al coridorului eco-biologic nistrean al Rețelei Ecologice PanEuropene. Rezervația are o diversitate de elemente peisagistice proeminente, cum ar fi stâncile, peșterile, râpele, defileurile râulețelor etc. Pe versanții și porțiunile abrupte s-au păstrat pădurile seculare reprezentative de stejar. Rezervația este una dintre cele mai vizitate destinații turistice din Soroca datorită amplasării aici a complexului monahal, izvorului „Prestol” cu ape curative, ruinelor fortificațiilor geto-dacice, dar și unor vestigii ale așezării umane din Epoca paleolitică.

De altfel, la Cosăuți sunt 2 dintre cele 7 monumente de origine geologică și paleontologică din raionul Soroca (Pragurile Nistrului din Cosăuți, Aflorimentul de gresii și granit de la Cosăuți), dar și 2 arbori seculari (stejar pedunculat). Aici Nistrul este întretăiat de o fâșie de roci tari din gnaisuri și granituri roșii, formând un monument geologic unic. În această zonă pragurile Nistrului formează un sector spectaculos prin care apa râului curge tumultos, nemaîntâlnit în altă parte a Moldovei.

Este curios faptul că unul dintre primele trasee excursioniste prin Moldova a fost organizat anume aici în anii 60 ai secolului XX, unde este vatra medievală a satului, suprapusă peste o așezare umană străveche (22 mii ani), o veche mănăstire medievală, iar alături curge un izvor cu apă minerală. Mai târziu s-au descoperit aici 14 stațiuni arheologice importante, unele cu vârsta de până la 100 de mii de ani.

Documentar, localitatea este atestată la 17 ianuarie 1517 într-un hrisov semnat de Bogdan III, dar sursele indirecte arată data de 3 ianuarie 1509. Denumirea veche a localității a fost probabil Căsuțe sau Casaciți. Pe vremuri a existat și o altă vatră a satului cu denumirea Urzeni. Legenda zice că pe timpuri locuitorii satului Urzeni aveau loturi de pământ pe aici, unde solul era mai fertil. Ei creșteau diferite culturi, pomi fructiferi și, pentru a se adăposti de ploile și vânturile reci, urzenii au început să-și construiască bordeie, colibe, iar mai târziu și căsuțe. Acolo își găseau refugiul și în momentele grele, ferindu-se din calea turcilor, tătarilor, cazacilor și altor dușmani. Numărul căsuțelor creștea și oamenii au prins a spune acestui loc „la căsuțe”. Mai târziu, locuitorii au părăsit satul Urzeni și s-au stabilit în satul nou format, denumirea transformându-se din Căsuțe (Cosaciți) în Cosăuți.

Primele știri despre mănăstire sunt din anul 1729, care avea o bisericuță din lemn acoperită cu șindrilă și 5 chilii tot din lemn ce adăposteau 9 călugări și preoți. Aceasta însă la 1833 este desființată, păstrându-se însă denumirea locului – „Prestol”. După 160 de ani aici reapare viața monahală, se construiește în piatră biserica „Acoperământul Maicii Domnului”.

În sat biserica a fost înălțată din lemn la 1793, apoi reconstruită în piatră la 1882. Pe la începutul sec. XX este construită școala, iar în 1912 este dată în exploatare clădirea băncii agricole sățesti.

Din componența comunei face parte s. *lorjnița*, cu prima atestare documentară la 13 mai 1661 și cu denumirea lurgeani.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- natura protejată de la cotul Nistrului, cu 3 arii importante: rezervația peisagistică „Cosăuți” cu Pădurea Jeloboc și 2 monumente de origine geologică și paleontologică „Pragurile Nistrului” și „Aflorimentul de gresii și granit”. Mai pot fi vizitate văile (Tunatului, Savliței, Căschetrei), colinele (Herța, Baculea, la Cuci, la Movilă, la Vaduri), peștera „La bomba”, Drumul ciobanilor, izvorul cu apă minerală „La pristol” și fântâna Păingănelui;
- 14 stațiuni paleolitice cu vârsta cuprinsă între 100-10 mii de ani;
- vatra medievală cu biserica „Nașterea Maicii Domnului” din 1882;
- Mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului”.

LOCURI DE AGREMENT

plaja de la Nistru, pădurea de la Zamca.

INFORMAȚII

Muzeul de istorie și etnografie (din sediul primei școli), Primăria com. Cosăuți.

CĂI DE ACCES

Accesul se face de la Soroca – 7 km, de la Chișinău – 170 km.

Egoreni

Pe aceste locuri retrase de la cotul Nistrului au existat în perioada romană două așezări antice (sec. II-IV), dar care au fost devastate până la 376 de năvălătorii huni. Abia prin sec. VIII se stabilesc aici oamenii cu traiul. Primele atestări documentare apar în 1747 cu denumirea localității Izbiște. Mai târziu localitatea a primit denumirea de Egorovca, după numele boierului Egor Cerchez, care, probabil, a construit primele așezări pe la 1836-1859. În acea perioadă a început să funcționeze cariera de piatră, deschisă până în zilele noastre. În 1912 se construiește din piatră biserica „Nașterea Maicii Domnului” pe lângă care se deschide o școală în 1923. Din 1991 satul se numește Egoreni.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- peisajele pitorești de la râul Nistru (mai ales în perioada migrației sau cuibăritului lebedelor), cu Valea Pădurii, dealul Stânca și locul „La granit”, pepiniera de nuci, carierele de piatră unde extragerea se face manual;
- vatra cu biserica „Nașterea Maicii Domnului”, cu pietre funerare de la începutul sec. XIX.

LOCURI DE AGREMENT

pe malul Nistrului, în pădurea din luncă.

INFORMAȚII

Primăria s. Egoreni.

CĂI DE ACCES

Accesul se face prăcurgând drumul de la Soroca – 5 km, de la Chișinău – 165 km.

Zastâncea

Satul este așezat pe stâncă de deasupra or. Soroca, iar denumirea ar însemna, probabil, „sat de după stâncă”. Se află în imediata apropiere de defileul Bechir și se mărginește cu stâncile abrupte și împădurite ale rezervației de aici. De altfel, denumirea veche a localității a fost Stâncea (1666). Pe teritoriul său au fost construite 2 biserici: „Nașterea Maicii Domnului” (1915) și mai recent „Sf. Apostoli Petru și Pavel” (2012). Din 1966 satul poartă denumirea actuală.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- vatra satului cu bisericile „Nașterea Maicii Domnului” și „Sf. Apostoli Petru și Pavel”; monumentul „Lumânarea recunoștinței” (2004);
- defileul „Bechir” cu „Peștera sihastrului”, izvoarele „Șipot”, valea „Hârtoș” și cascada „Staniște”.

foto: Osadciuc V.

LOCURI DE AGREMENT

Defileul „Bechir”, izvoarele „Șipot”, cascada „Staniște”, scuarul „Lumânarea recunoștinței”.

INFORMAȚII

Primăria s. Zastânca.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul de la Soroca – 2 km, de la Chișinău – 170 km.

MICROZONA 2. NORD-EST

CARACTERISTICA GENERALĂ

La nord de Soroca, în lunca Nistrului există mai multe localități vechi, care ne întâmpină cu peisaje feerice ale defileului stâncos, câteva insule, rezervații și monumente naturale, păduri de stâncă, peșteri, grote și alte atracții, toate conectate la unul dintre cele mai faimoase situri Ramsar din regiune. Totodată, aici civilizația a lăsat urme adânci de milenii, de când omul aproape neîntrerupt a locuit pe aceste meleaguri. În cel puțin 6 defileuri au fost descoperite vestigii ale unor cetăți antice sau ale evului mediu timpuriu, printre care orașul Maetonium, menționat de Ptolemeu pe prima hartă a lumii. Acum aici se întind satele înfiripate pe vetre seculare, care mai păs-

INFORMAȚII UTILE PENTRU CĂLĂTORI

01

NATURĂ PROTEJATĂ

- 1 sit protejat al Convenției Ramsar („Unguri-Holoșnița”);
- 2 rezervații peisagistice deosebite (Rudi-Arionești și Holoșnița);
- 1 monument natural botanic (Rudi-Gavan);
- 1 monument al naturii de origine geologică și paleontologică („Colina Casca” din Cremenciug).

trează amintiri despre primele 6 școli din această parte a țării, biserici vechi, printre care și cea din lemn de la Tătărauca Veche, sau cunoscuta biserică în stil vechi moldovenesc de la mănăstirea Rudi. Tot aici se află un element din Arcul geodezic Struve protejat de UNESCO.

02

ALTE ATRACȚII NATURALE DE EXCEPȚIE

5 insule pe Nistru (2 la Holoșnița, 1 la Cremenciug și 2 la Rudi), 1 cascadă la Cremenciug, „Pădurea seculară” (Holoșnița), Parcul Vinogradski (Iarova, sec. XIX), „Peștera răposaiilor” (Rudi).

03

AȘEZĂRI STRĂVECHI

- Tătărauca Veche (3 așezări, 10 secole în urmă);
- Iarova (2 așezări din mileniul IV î.Hr. și, respectiv, din sec. XIV-XII î.Hr.);
- Tolocănești (sec. XII-XI î.Hr.);
- Holoșnița (2 așezări din sec. II-IV);
- Cureșnița (5 așezări din sec. IV-II î.Hr.);
- Cremenciug (4 așezări).

04

CETĂȚI ANTICE

- Rudi (Maetionium, menționată pe prima hartă a lui Ptolemeu, „La șanțuri” – sec. IV-III î.Hr., „La trei cruci” – sec. IV-III î.Hr., „Farfuria turcească” – sec. VIII-XIII);
- Sobari (cetățuie, sec. II-IV);
- Oclanda („La șanțuri”).

05

MONUMENT UNESCO

Arcul geodezic Struve (2005).

06

VETRE VECHI

Rudi (1494), Holoșnița (1554), Șeptelici (1588), Cureșnița (1588), Cremenciug (1611), Iarova (1617), Tătărauca Veche (1646), Bălinți (1710), Sobari (1725), Oclanda (1729), Tătărauca Nouă (1766), Niorcani (1830), Tolocănești (1860).

07

ȘCOLI VECHI

Oclanda (1831), Tătărauca Veche (1862), Holoșnița (1864), Cureșnița (1870), Iarova (1893), Cremenciug (1912).

08

BISERICI VECHI

Holoșnița (1824), Cremenciug (1888), Iarova (1893).

09

BISERICI DIN LEMN

Cureșnița (1880), Tătărauca Veche (1887);
Mănăstirea „Sf. Treime”, 1777, Rudi.

10

CENTRU DE INFORMARE

Muzeul s. Cremenciug.

Rublenița

Amplasat doar la 7 km nord-vest de orașul Soroca, satul Rublenița a apărut, cel mai probabil, la o margine de pădure pe la 1432. Totuși, primele mențiuni scrise sunt de la 28 iulie 1569, când se numea Liubenița, schimbat pe parcursul istoriei în Liublenița, apoi Rublenița. O movilă funerară dublă din preajmă dovedește cert că acest loc a fost populat mult mai devreme. Se presupune că pe locul unde a început să se formeze satul erau păduri. Oamenii care se așezau aici cu traiul tăiau copacii și pe locul defrișat își construiau casele. În legătură cu aceasta se crede că denumirea satului Rublenița provine de la cuvântul rusesc „rubiti”, ceea ce înseamnă „a tăia”. O altă legendă spune că pe teritoriul satului a trăit boierul Rublenco, căruia îi aparțineau pământurile din jur și se presupune că denumirea satului provine de la numele acestuia.

O altă mențiune scrisă despre satul Rublenița este din 11 noiembrie 1657, care îl descrie drept o așezare de vreo 30-40 de oameni.

Prin 1772 se semnalează documentar despre biserica de aici cu 2 preoți, iar în 1793 se amintește de biserica „Arhistrategilor” cu clădire de lemn acoperită cu paie. În 1812 la Rublenița se construiește

o nouă biserică din lemn. Biserica actuală „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” (redeschisă în anul 1986) este construită în 1874.

În prezent, din componența comunei face parte s. Rublenița Nouă, întemeiat în 1933.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe șoseaua R9, la 7 km spre vest de orașul Soroca.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”;
- pădurea din Rublenița, care înconjoară satul de la vest spre sud.

INFORMAȚII

Primăria com. Rublenița.

Șeptelici

La 2 km de traseul principal spre dreapta se află o altă vatră medievală, cunoscută documentar încă la 3 ianuarie 1588, numită Șeptelici. Se zice că denumirea provine de la numele unui boier armaș, Șeptelici, care a primit aici moșia de la domnul Moldovei Petru Șchiopu, pentru sprijinul acordat în lupta sa contra lui Ioan Potcoavă. Armașul Șeptelici a primit un loc pustiu, lângă Fântâna Caplei, locul unde a întemeiat satul în ținutul Sorocii. Însă, arheologii au descoperit pe moșia actualului sat o vatră a localnicilor devastată de huni, care a existat până în anul 376, dovadă fiind bucățile de ceramică din perioada romană (sec. II-IV) descoperite aici.

Un timp îndelungat satul a făcut parte din moșia mănăstirii „Sf. Spiridon” din Iași, care însă la 1873 trece în posesia statului.

La 1923 în sat deja funcționa biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” și o școală primară mixtă.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”;
- valea satului amenajată în zona râulețului care străbate centrul localității, iar în preajmă sunt mai multe izvoare amenajate: „Lui Carp”, „De la Roșu”, „Lui Moș Sofroni”, „Odobescu”;
- peisaje pitorești în văile „La cimitir”, „La Roșu”, „Lutărie”, „Hlibicioc”, „Hârtop”, „Rădiac” sau în pădurea satului.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul R9, de la Soroca 16,3 km sau de la Chișinău – 170,3 km.

Holoșnița

Probabil, una dintre cele mai pitorești localități din valea Nistrului este satul Holoșnița. Localitatea încadrează într-un canion spectacular al râului gospodăriile țărănești cu mai multe case din piatră tradiționale nordului Moldovei. În centrul vechi al satului se înalță biserica „Sf. Nicolae”, care păstrează forme ale arhitecturii autohtone de la începutul sec. XIX.

Puțini știu că aici, la cotul Nistrului, arheologii au descoperit două așezări antice, una din mileniul IV-II înainte de Hristos, iar alta din perioada romană, devastată în timpul unei bătălii cu hunii (până în anul 376). Se știe că satul medieval a existat încă pe timpul lui Ștefan cel Mare, totuși prima mențiune apare la 10 aprilie 1554 cu denumirea Golovcînța, deși pe parcurs i s-a mai zis Volocinții, Vălăvcinița, Voloșnița și a ajuns până în prezent cu denumirea Holoșnița. În câteva rânduri a fost devastat de cazacii de peste Nistru, dar viața revenea de fiecare dată în aceste locuri tihnite de la cotul Nistrului.

Pe la 1772 în sat funcționa o biserică din lemn, în care slujeau 2 preoți, iar în 1817 aici slugeau deja 5. Biserica actuală „Sf. Nicolae” este zidită din piatră la 1824, este cruciformă, de tip mixt, așa cum se

obișnuia în acele vremuri. 40 de ani mai târziu, pe lângă biserică apare o Școală de alfabetizare, care a funcționat până nu s-a deschis școala nouă în 1905.

Din totdeauna satul a fost loc de trecere peste Nistru, astfel pe la sfârșitul secolului XIX aici funcționa un debarcader și un pod plutitor folosite de localnici și comercianți pentru transportarea mărfurilor pe ambele maluri.

Pe malul stâncos al Nistrului, spre localitatea Cremenciug se întinde o pădure seculară – monument al naturii protejat de stat. Aici sunt conservate pâlcuri de arbori din flora a două regiuni biogeografice, unde vedem printre stâncile erodate de vreme stejari, frasini, carpeni și tei, alături de plopșuri și sălcișuri.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu case tradiționale, biserica „Sf. Nicolae” (înc. sec. XIX) și peste 130 de fântâni și izvoare ornamentate potrivit stilului local;
- peisaje pitorești de-a lungul râului Nistru, în special în „Valea Cotului”, „La Pădurea Seculară”, în „Podgoria” sau „în Deal la cruce”.

LOCURI DE AGREMENT

plaja r. Nistru, Pădurea Seculară (arie naturală protejată).

CĂI DE ACCES

Accesul se face de la Soroca, 12 km; de la Chișinău, 165 km.

Cureșnița

Din componența comunei face parte s. **Cureșnița**, baștina celebrului compozitor Eugen Coca (1893-1954), a istoricului medievist Demir Dragnev (1936) și a cunoscutului cercetător și ghid din Soroca, Nicolae Bulat (1952).

Este un sat care merită să fie vizitat, vatra lui fiind populată cu câteva milenii în urmă. Aici au fost scoase la lumină dovezi ale existenței omului primitiv în 2 stațiuni preistorice, dar și alte 5 seliști străvechi din sec. II-IV î.Hr. Arheologii au descoperit peste 3 mii de vestigii ale localității străvechi. Documentele scrise arată că Cureșnița a existat înainte de 1588, iar denumirea, probabil, provine de la afumătoarele (din slavă „cureșnea”) pe care le foloseau localnicii la uscatul fructelor sau cărnii. Un timp (1922-1940) satul s-a numit și General Poetaș, în cinstea luptătorului pentru reîntregirea neamului Stan Poetaș. În sat s-a păstrat biserica din lemn, înființată la insistența preotului Efimie Jovmir în 1880. Ea vine să înlocuiască biserica veche din Lunca Nistrului distrusă în timpul inundațiilor. Biserica „Nașterea Maicii Domnului” este în stare bună.

Interesant că prima școală din sat se deschide pe lângă această biserică.

Biserica veche din lemn „Sfinții Ierarhi” a existat înainte de 1772, azi în locul altarului bisericii este înălțat un paraclis.

Liniștea satului ademenește călătorul pentru a contempla peisajele nistrene, în special pentru a admira cele câteva insule scăldate de apele line ale râului.

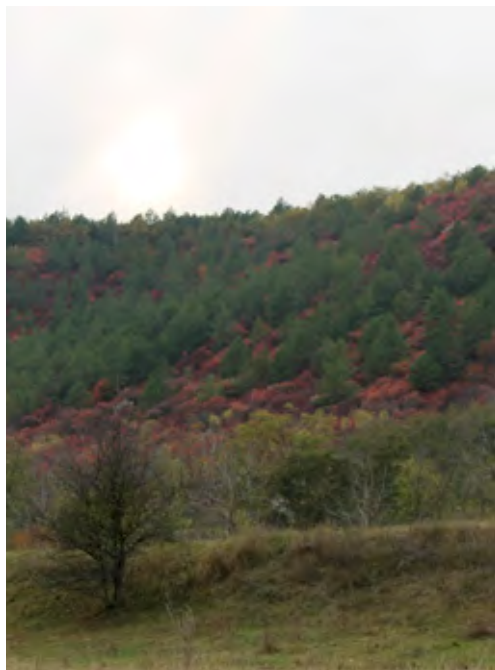
foto: N. Bulat

Cremenciug

De la intrare, satul te întâmpină cu o panoramă spectaculară a văii stâncoase a Nistrului. Aici poate fi admirat Țiglaul, sau „Colina Casca”, cum mai este numit monumentul natural geo-paleontologic acoperit de o pădure deasă. Dealul este un nucleu al Zonei umede „Unguri-Holoșnița” (protejată de Convenția Ramsar) și este înalt de 106 m. Acesta ascunde pe povârnișurile sale vestigii ale unor civilizații vechi, apuse încă din mileniiile IV-II î.Hr. Pe aceste locuri arheologii au descoperit 4 seliști din diferite epoci istorice. De sus poate fi admirată o insulă de pe Nistru de toată frumusețea.

Satul actual este atestat documentar la 26 iunie 1611 cu denumirea Cremenciuc, iar la 1650 apare pe o hartă poloneză ca un punct strategic la Nistru. În 1787 este atestată biserica din lemn cu hramul „Sf. Nicolae”, deși aceasta funcționa încă la 1772 conform datelor recensământului de atunci. În 1899 a fost înălțată din piatră biserica actuală „Sfântul Ioan Teologul”. Fiind închisă în perioada sovietică, aici a funcționat un muzeu. Trebuie de mai menționat că în 1912 în sat a fost înființată prima școală.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra veche cu biserica „Ioan Teologul”;
- peisaje pitorești nistrene cu monumentul naturii „Colina Casca” (Țiglăul), o frumoasă cascadă, insula de pe râu, izvoarele și râulețele din localitate „Murguleț”, „Pârâul Izvoarelor” și „Pârâul Morilor”.

LOCURI DE AGREMENT

Plaja la r. Nistru, Pădurea Țiglăului etc.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul de la Soroca, 31 km; de la Chișinău, 190 km.

INFORMAȚII

Muzeul local din incinta gimnaziului; Primăria com. Cremenciug.

Livezi, Sobari și Valea

Din componența comunei Cremenciug fac parte și satele *Livezi*, *Sobari* și *Valea*.

Satul *Sobari* este atestat documentar la 7 octombrie 1725. Altă sursă atestă satul la 12 august 1778. Aici poate fi văzută o faimoasă cascadă pe râulețul local. Tot aici poate fi vizitat situl arheologic „Cetățuia”, din secolele III-IV, unde s-au identificat ruinele unui templu. Reconstrucția ipotetică a acestuia scoate în evidență un edificiu impunător înconjurat de coloane pe perimetru și acoperit cu țiglă roșie din lut ars, iar ferestrele aveau geamuri din sticlă. Sunt unii specialiști care presupun că anume aici celebrul geograf Ptolemeu (sec. II) a menționat pe harta sa orașul antic Clepidava.

Satul *Livezi* este atestat în anul 1910, dar aici au fost descoperite vestigii din perioada romană, într-un loc numit Cetățuia. Pe aceste locuri a existat o așezare care se știe că la 376 a fost prădată și devastată de huni.

Satul *Valea* a luat ființă în urma reformei agrare basarabene. În 1922 aici au primit pământ și s-au strămutat mai multe familii din Sobari și Cremenciug. În documente satul apare la 29 decembrie 1930 cu denumirea Văleni.

Oclanda

Amplasată în valea Găvanu, formată de un pârâiași cu același nume, ce se scurge spre râul Nistru, localitatea își trăiește viața liniștită de mai multe secole. Localnicii îi mai spun râulețului Murguleț - de la numele a doi proprietari de altă dată ai moșiei satului, lordache Murguleț și fiul său Vasile. Pentru prima dată satul a fost menționat documentar într-un ispisoc de la Grigore Ghica Vodă, întocmit în anul 1729 și citat în registrul actelor Divanului Moldovei la 27 iunie 1786. Probabil, situația socială a primilor țărani așezați pe această moșie (în rusă *ocladnye*) a dat naștere și denumirii satului Oclanda. *Oclad* se numea un impozit pe care țăranii din stânga Nistrului îl plăteau pe vremuri și de aici se trage și denumirea Ocladna, care cu timpul s-a transformat în Oclanda. Dar nu este exclus ca denumirea să fi luat naștere de la un nume de persoană – Oclea. Școala în sat este înființată până în 1831, în perioada țaristă fiind închisă, dar redeschisă în 1923 cu predarea în limba română. Curioasă este mențiunea dintr-o carte veche de la începutul sec. XX cu privire la niște *șanțuri* în nordul moșiei satului, localnicii numind acest loc și *Valul lui Traian*.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra veche cu biserica „Acoperământul Maicii Domnului” (2008);
- locuri pitorești din valea râulețului Murguleț cu izvorul care îl alimentează, la Șanțuri, în partea de nord a satului, sau la Frumușica în sudul localității.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul R9 la nord-vest de Soroca, la distanța de 31 km, sau de la Chișinău, 190 km.

INFORMAȚII

Primăria com. Oclanda.

LOCURI DE AGREMENT

malul râului Nistru și pădurile din împrejurime.

Iarova

Amplasată pe malul pitoresc al Nistrului la unul din cele 13 vaduri folosite de localnici încă din sec. XVI, vatra satului are o istorie milenară. Arheologii spun că aici a fost cândva o localitate mare (cu cca 4 milenii î.Hr.), dar care a fost prădată și incendiată. Ulterior, prin sec. XIV-XII î.Hr. aici a existat o altă localitate care prezintă mărturii ale epocii bronzului. Prima atestare documentară este de la 22 septembrie 1617, cu denumirea *Iaruha*, ca și satul ucrainean de peste Nistru, atunci când a fost încheiată *Convenția de la Iaruha* dintre Poarta Otomană și Polonia. Se crede că denumirea se trage de la slavonul „*iar*” – vâlcea prăpăstioasă cu maluri stâncoase, care sunt destul de multe aici la Nistru. Informații scrise despre localitate apar și în 1721, iar în „Catastihul vămilei Moldovei din 1765” în ținutul Soroca au fost trecute cele trei vămi de pe Nistru – Movilău, Iarova și Cremenciug, fapt ce denotă importanța acestei localități. Mult timp a funcționat aici un debarcader și un pod plutitor pentru mărfuri și pasageri.

Biserica din sat a existat încă de pe la 1772, deși informații detaliate avem din 1804 despre biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” construită din nuiele unse cu lut și acoperită cu paie. Abia la 1854 proprietara moșiei Pelaghia Vinogradski a înălțat în piatră biserica actuală „Acoperământul Maicii Domnului”. La 1893 pe lângă biserică se întemeiază prima școală elementară, care trece în clădire nouă în 1899.

În a doua jumătate a sec. XIX în mijlocul satului se construiește Conacul familiei Vinogradski în jurul căruia se întemeiază un parc de toată frumusețea, care este ocrotit de stat și poate fi admirat și azi.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu parcul familiei Vinogradski (din sec. XIX) și biserica „Acoperământul Maicii Domnului”;
- peisajele pitorești ale râului Nistru, în special pe dealul Drăguța, iar în preajmă – izvoarele Colța.

LOCURI DE AGREMENT

Malul râului Nistru și pădurile din împrejurime.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumurile R9 și L62 în direcția nord-vest, de la Soroca, 35 km sau de la Chișinău, 180 km.

INFORMAȚII

Primăria com. Iarova.

Balinți

Din componența comunei fac parte satele *Balinți* (atestat la 15 aprilie 1710) și *Balinții Noi* (prima jumătate a sec. XX). Satul *Balinți* este situat la poalele unei coline împădurite de la Nistru și se zice că făcea parte din moșia unui vornic, Ștefan Sorocean, care și-a împărțit moșiile între fiii și ginerii săi, inclusiv în Balințe, cum se numea la început. Biserica „Acoperământul Maicii Domnului” a fost înălțată la sfârșitul sec. XX.

Tătărauca Veche

Este cea mai mare comună de prin părțile Sorociei și cuprinde 6 sate și cătune unite prin livezi mari de măr deosebit de pitorești în primăvară, când sunt pline de flori. Satul este situat pe o colină cu înălțimea de peste 270 m, de unde se deschide o priveliște frumoasă deasupra Nistrului.

Aici este unul dintre puținele locuri din Moldova unde civilizația umană este atestată încă 140 secole în urmă (vestigii paleolitice târzii). Tot aici cca 5 mii de ani în urmă a existat o localitate mare, de la care au ajuns până azi cioburi de vase de lut pictate și scrumul caselor distruse de flăcări, probabil în urma unor războaie locale. În perioada romană a mai fost o altă localitate, care a existat până la o invazie mare a hunilor din anul 376. O a treia localitate este descoperită tot aici de prin sec. VIII-IX, dar care în timp scurt s-a fortificat cu un șanț de pământ ce înconjura așezarea. Colina așa și este numită în popor – „la șanțuri”, crezându-se că acestea sunt niște ramificații ale Valului lui Traian. Nomazii care au străbătut aceste teritorii au lăsat și ei lângă sat două movili funerare impresionante.

Chiar dacă sunt indici indirecti că localitatea ar fi existat încă la 1608, data întemeierii este considerată 30 ianuarie 1646, când apare într-un hrisov emis la curtea lui Vasile Lupu cu denumirea Tătărauca. Legenda satului spune că denumirea provine de la o femeie care, salvându-și pruncul, a ucis un turc sau tătar care îl atacase.

Încă pe la 1787 aici este atestată bisericuța din lemn acoperită cu stuf ce purta hramul „Sf. Arh.Mihail și Gavriil”, pe lângă care în 1862 s-a deschis prima școală din sat. Când biserica împlinise un secol, s-a construit din bârne biserica nouă pe temelie de piatră. Cu unele reparații de-a lungul anilor, o putem vedea ajunsă până în zilele noastre.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- vatra medievală cu biserica din bârne „Sf. Arh.Mihail și Gavriil” (1888);
- peisajele nistrene care se deschid în suita de coline cuprinse între Dealul Drăguței și Rezervația naturală „Rudi-Arionești”.

LOCURI DE AGREMENT

malul râului Nistru, Dealul Drăguței și pădurile din lunca râului.

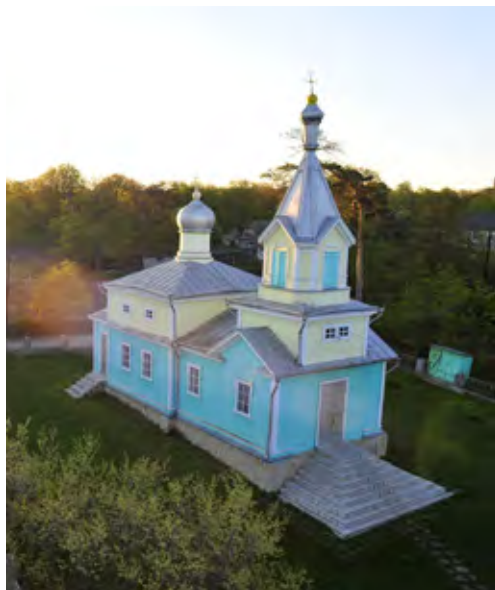
CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul de la Soroca, 33 km; de la Chișinău, 193 km.

INFORMAȚII

Primăria com. Tătărauca Veche.

Tătărauca Nouă, Slobozia Nouă, Decebal, Niorcani și Tolocănești

Din componența comunei Tătărauca Veche fac parte localitățile Tătărauca Nouă, Slobozia Nouă, Decebal, Niorcani și Tălăcănești.

Tătărauca Nouă încă din 17 ianuarie 1766 este pomenită în documentele vechi. Este despărțită de Tătărauca Veche printr-un defileu de piatră. La 1774 este pomenită biserica, pe lângă care în 1866 se deschide școala elementară.

Tolocănești este un sat răzășesc întemeiat pe la 1860 de țăranii din satele vecine, dar pe aceste locuri încă câteva zeci de secole în urmă locuiau oamenii străvechi (mileniile XII-XI î.Hr.). Aici, în defileul stâncos ce duce spre Nistru, au fost descoperite șanțurile unor fortificații antice din pământ.

Niorcani este la fel un sătuc întemeiat de țăranii din satele vecine la 1830, probabil pe locul unei așezări mai vechi, cunoscute în istorie ca Larova. La 1923 aici activa o școală primară. În perioada 1986-1992 s-a numit Poienița.

Decebal apare în documente la 1923, ca și Tătărauca Mică, iar în 1933 avea deja școală primară mixtă.

Slobozia Nouă apare în istorie la 1930 sub denumirea Traian, situat în preajma Dealului Visoca, unde mai mulți țărani din satele vecine sunt împroprietăriți prin reforma agrară basarabeană inițiată de Sfatul Țării. Din 1946 este denumit Slobozia Nouă.

Rudi

Este o localitate situată în unul dintre cele mai frumoase locuri din Moldova. Este înconjurată de peisajele pitorești ale Nistrului, de maluri stâncoase abrupte împădurite, grădini și vestigii ale civilizațiilor demult apuse. Unii arheologi sunt înclinați să creadă că orașul antic Maetonium, pomenit de Ptolemeu pe prima hartă a lumii, se găsea anume aici, în locul menționat de localnici „La șanțuri”. Reprezintă o horodiște getică de promontoriu care avea câteva șanțuri de protecție și înflorea în sec. IV-III î.Hr. Și celebra „Farfurie turcească” se găsește la fel în defileul stâncos al râulețului Bulboana, la vărsarea acestuia în Nistru. Călătorul atent va vedea aici vestigiile din sec. VIII-XIII ale fortificației rotunde cu un diametru de cca 50 m, cu valuri din pământ de 4-6 m înălțime, care cu secole în urmă erau acoperite cu bușteni ascuțiți de nepătruns. Într-un alt defileu vecin se mai găsește o fortificație antică, numită „La trei cruci” (sec. IV-III î.Hr.). Trebuie să recunoaștem că pe moșia satului Rudi au fost descoperite cca 21 de situri străvechi, 4 cetăți fortificate, 250 de monumente și vestigii arheologice remarcabile, fiind una dintre zonele cele mai încărcate de istorie ale civilizației umane din Moldova.

Satul Rughi a apărut pe locul unei localități mai vechi, Samoleuca, pomenită pentru prima dată documentar într-un ispisoc sârbesc de la curtea lui Ștefan cel Mare, din 18 martie 1494. Din document reie-

șea că satul a existat și până la data emiterii acestuia. O altă ipoteză face trimitere la date indirecte privind vechimea satului din 1463 cu denumirea veche Rughi. Inițial s-au format două sate: Rughi din Vale și Rughi din Deal. Denumirea satelor provine de la numele de familie al căpitanului Rughi, care era proprietarul acestor moșii. În ambele sate către 1772 erau biserici. La 2 septembrie 1898 satul Rudi din Vale a fost desființat și comasat cu Rudi din Deal.

La 1775 se înalță biserica din lemn „Sf. Arh. Mihail și Gavriil”, care avea o clopotniță din piatră. Abia în 1892 se înalță în piatră biserica actuală „Sf. Treime”, care se înalță sub geana de pădure la intrarea în defileul râulețului Bulboana. Către anul 1776, într-o zonă de pădure retrasă printre stânci apărut un schit de călugărițe, ctitorit de domnul Moldovei Grigore III Ghica Vodă, dar care la 1777 se transformă în Mănăstirea „Sf. Treime”, când este înălțată biserica de vară în stilul vechi moldovenesc, care amintește frunza de trifoi, iar în perioada interbelică (1922) a fost declarată monument istoric (de Ministerul Cultelor și Artelor al României). Acum, după o reconstrucție, această frumoasă mănăstire poate fi vizitată în toate anotimpurile, care în defileul Bulboanei sunt deosebite.

Pe culmea unui deal poate fi vizitat din 2005 monumentul din patrimoniul ocrotit de UNESCO „Arcul Geodezic Struve”.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la suita de cetățui antice amplasate în defileurile pitorești de la Nistru („La șanțuri”, „La trei cruci”, „Farfuria Turcului”);
- la vatra medievală cu biserica „Sf. Treime” (1892) în preajma căreia se află renumita „Peșteră a răposaților”;
- peisajele pitorești din Rezervația „Rudi-Arionești”, malurile stâncoase ale r. Nistru, r. Căinari, r. Bulboana, izvoarele „Velnița”, „Bulboana”, insula de pe Nistru;
- „Arcul Geodezic Struve” (1847) – unicul monument din Republica Moldova inclus în lista Patrimoniului Mondial UNESCO (reconstruit la 15 iulie 2005). Cu acest instrument astronomul și geodezul rus de origine germană Friedrich Georg Wilhelm von Struve a efectuat prima măsurare verifică a unui mare segment al meridianului Pământului. În Basarabia au fost instalate 27 de asemenea puncte.

LOCURI DE AGREMENT

Complexul Cultural-Turistic „Conacul din Poroșca”.

INFORMAȚII

Primăria com. Rudi.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul de la Soroca, 45 km, de la Chișinău, 190 km.

MICROZONA 3. NORD-VEST

CARACTERISTICA GENERALĂ

În această parte a Câmpiei Sorociei călătorul curios poate descoperi o mulțime de locuri neobișnuite, cum ar fi „Pădurea vie” de la Visoca, așezările străvechi din mileniul VI î.Hr., 8 vetre medievale și 2 biserici de lemn, care păstrează tradiția arhitecturii populare locale. La fel, aici se întinde o rezervație silvică, un parc rural și un monument geo-paleontologic. Mai mult decât atât, aici pot fi văzuți recifi fosilizați, ce amintesc de mările demult dispărute.

INFORMAȚII UTILE PENTRU CĂLĂTORI

01

NATURĂ PROTEJATĂ

- 1 rezervație naturală silvică (Pădurea Băxani);
- 1 monument al naturii de origine geo-paleontologică „Movilele recifale din Visoca”.

02

ALTE ATRACȚII NATURALE

„Pădurea vie” (Visoca), Parcul Șolcani.

03

AȘEZĂRI STRĂVECHI

Șolcani (2 așezări, din mileniile V-VI î.Hr.), Bădiceni (sfârșitul mileniului IV).

04

VETRE VECHI

Visoca (1439, „Valea Fetei”), Șolcani (1509), Băxani (1529), Bădiceni (1599), Schineni (1619), Mălcăuți (1670), Dărcăuți (1680).

05

ȘCOLI VECHI

Schineni (1826), Șolcani (1880).

06

BISERICI DIN LEMN

Dărcăuți (1877), Șolcani (1907).

07

BISERICI VECHI

Visoca (1826), Schineni (1826), Bădiceni (1866), Băxani (1868).

08

CENTRE DE INFORMARE

Muzeele din Șolcani și Bădiceni.

Șolcani

În locul acestei așezări printre colinele din regiunea Sorociei arheologii au descoperit vetrele a două așezări cu vârsta cuprinsă între 5-6 milenii, iar din perioada marelor migrații pe teritoriul satului s-a păstrat și o movilă funerară străveche. Cea mai înaltă colină din raza moșiei localității are o altitudine de 236 m, iar panorama ce se deschide de aici peste Câmpia Sorociei este deosebită.

Actualul sat Șolcani pentru prima dată a fost atestat în documentele istorice la 3 ianuarie 1509 pe timpul domniei lui Bogdan al III-lea. O altă atestare se regăsește într-o carte domnească de pe timpul lui Petru Vodă Șchiopu, cu data de 3 ianuarie 1588. La început se numea Solceni, de la numele proprietarului Șolcan sau Solca, Șolca, Solea – probabil un diminutiv de la numele Solomon. La sfârșitul sec. XVIII satul era în posesia mănăstirii Neamț din dreapta Prutului.

Biserica din lemn „Sf. Ierarh Nicolae” a fost construită în anul 1907, dar închisă în perioada sovietică, apoi prima din raion redeschisă în anul 1987. Se știe însă că la 1793 pe același loc a existat o altă biserică din lemn, care a ars însă localnicii au păstrat locul pristolului. Pe lângă biserica veche încă din anul

1880 funcționa o școală parohială primară, în care nu s-a întrerupt procesul de instruire nici pe vremea anilor grei de război. În prezent în sat funcționează Gimnaziul cu predare în limba română.

Satul are de curând propria stemă (scut galben cu 3 crenguțe: în centrul de măsline între o crenguță de salcâm și alta de nuc, încununată de o coroană de spice și mac. Ramul de măsline simbolizează pacea).

Din componența comunei face parte satul **Cureșnița Nouă**, întemeiat în anul 1922.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul R9 în direcția nord-vest, de la Soroca – 12 km, de la Chișinău – 170 km.

INFORMAȚII

Muzeul comunei Șolcani (9 septembrie 2015, în clădirea fostei biblioteci), Primăria.

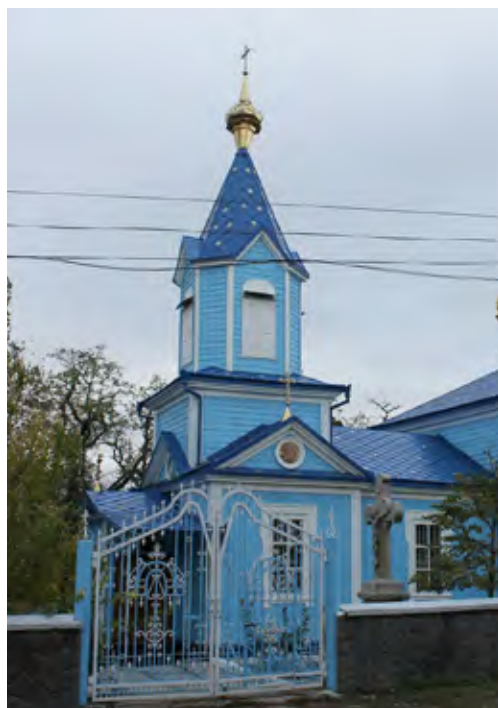

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sf. Ierarh Nicolae”, mahalalele vechi ale satului – a fântânilor, Curechiului, Brazilor tineri, Veselă, La pod la moș Chiru, Hârtopului, Vâlcelor, Șezătorilor;
- în parcul de la intrarea în sat (4 ha), precum și cele 200 de izvoare și fântâni din întreaga localitate, cum ar fi izvorul lui Moș Tudos, Fântâna de la Pod etc.;
- participarea la Festivalul „La cuptorul cu plăcinte” sau la spectacolele muzicale ale ansamblului folcloric „Busuioc”, condus de aproape jumătate de secol de dinastia Călugărescu.

Băxani

Satul este situat pe o culme de deal, înconjurată de câmpii deschise și de o pădure de un pitoresc aparte. Evident, așa loc minunat nu putea fi lipsit de atenția oamenilor pe parcursul istoriei. Drept dovadă servesc obiectele (vase de lut datate cu anii 100-200 d.Hr.) descoperite de arheologi pe teritoriul satului actual. În preajma satului este și o movilă funerară a nomazilor migratori veniți din stepele asiatice. Satul actual pentru prima dată este atestat documentar la 21 septembrie 1529. Printr-o carte domnească Petru Rareș oferă boierului său Marco Ciuciuma pământuri din ținutul Sorocii, care se învecinează la hotarul de răsărit cu moșia Băxani. Totodată, o altă ipoteză face trimitere la surse mult mai vechi (7 iulie 1471). Denumirea Băxani, cel mai probabil, se trage de la numele unui proprietar, Dicționarul statistic al Basarabiei (1923) menționând pe răzeșul Bocșa.

Biserica actuală „Nașterea Maicii Domnului” este datată cu anul 1868, însă în documente indirect se prezintă că poate fi și din anul 1805. Totodată, se știe că o biserică mai veche în sat a existat în sec. XVIII, indirect menționându-se la recensământul din 1772-1773 că la Băxani era o față bisericească.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- Vatra medievală cu biserica „Nașterea Maicii Domnului” și mormântul lui Emanuil Gavrilă (1847-1910) – director al primei publicații în limba română din Basarabia;
- Pădurea satului cu stejari bătrâni, explorarea dealurilor Cociorveni, Liuța, Podul Chirei, Crucea lui Comachi, cu mici popasuri la izvoarele lui Țăruș, Postolache, Liuța, Budăi, Găinăria Veche.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul R100, de la Soroca – 30 km, de la Chișinău – 160 km.

INFORMAȚII

Primăria s. Băxani.

Schineni

Satul se întinde la confluența pitorească a râulețului Căinari și a afluentului său Bulata. Prima mențiune documentară a așezării este din 2 septembrie 1619, când domnitorul Moldovei Gașpar Vodă întârea în aceste locuri urmașilor fostului pârcălab de Soroca, Voicu, moșiile primite de la părinții lor. În document se numea Stăneni, dar mai târziu a devenit Schineni. Probabil, unul dintre primii proprietari de pământ de aici s-a numit Stan. Cu trecerea timpului, denumirea satului a fost schimbată și din anul 1867 se numește doar Schineni.

Prima biserică în sat a fost ridicată din lemn. Biserica din piatră cu hramul „Sfântul Nicolae” a fost construită în anul 1826, iar pe lângă ea a funcționat până în anul 1926 o școală bisericească parohială.

Din componența comunei face parte și satul *Schinenii Noi*, fondat în 1928. Denumirea veche a localității a fost Tănăsăuca.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul L100, la est de Soroca, aproximativ 20 km, de la Chișinău – 190 km.

INFORMAȚII

Primăria com. Schineni.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sf. Nicolae”, cu vizitarea răstignirilor făcute de meșterii populari – un element al tradiției locale.

Bădiceni

Traversând sătucul Grigorăuca și cotind la stânga, apoi urcând o pantă mare, te pomenești pe culmea Codrețului, de unde se deschide așezarea pitorească a satului Bădiceni. Ca și în majoritatea satelor din Moldova, pe locul s. Bădiceni au fost atestate așezări umane cu mult mai înainte de apariția actualei localități. În locurile numite *Delnița* și *Planul popii* în timpul unor săpături arheologice au fost descoperite vetrele a 4 așezări de la sfârșitul mil. IV î.Hr. - sec. IV d.Hr., iar în urma marilor migrații pe teritoriul localității au rămas 3 movile funerare.

Data întemeierii satului a devenit temă de discuții pentru mai mulți savanți. Există câteva opinii și, respectiv, mai multe date care confirmă documentar existența satului. Se vorbește despre prima atestare documentară de la 13 iunie 1599 cu denumirea veche a localității Burdujeni. Un document din Arhiva Națională a Moldovei, datat cu 25 octombrie 1647, este considerat drept cel mai vechi document scris despre sat. Dar se știe că pe moșia actualului sat au fost cel puțin 4 așezări medievale: Burdujeni, Corobceni, Voroncoveni, Bădiceni și Bădicenii Noi. În perioada sovietică toate au fost comasate într-o localitate mai mare.

Se crede că denumirea provine de la întemeietorul satului Salion Bădicu. Dar legenda relatată de unii localnici spune că tare demult în sat locuia un boier pe nume Ceni. În localitatea de alături locuia sora mai mică a boierului. Deseori când venea la fratele său pe oșteți ea spunea: „mă duc la bădica Ceni sau la Badea Ceni”. De atunci a rămas denumirea localității Bădiceni.

În dreapta de la drumul central se află locul frumos amenajat al primei bisericuțe din sat construită încă în sec. XVIII. Prima biserică din sat cu hramul „Sf. Nicolae” a fost construită de localnici în 1768 din lemn, acoperită cu stuf, cu clopotnița „la ușa bisericii”. Acum aici este înălțată o răstignire lângă piatra veche, pe care este încrustată o icoană din vechiul altar al bisericii.

Biserica de piatră „Adormirea Maicii Domnului”, funcțională și astăzi, a fost construită în anul 1866 de răzeșii satului cu ajutorul proprietarului Petru Știucă. A funcționat neîntrerupt chiar și în perioada sovietică.

Din comuna Bădiceni face parte satul **Grigorăuța**, atestat în anul 1909 și fondat de țăranii care au cumpărat pământ aici cu ajutorul Băncii Țărănești. Satul este situat într-o regiune de coline între dealurile Ratuș și Hârtop.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Adormirea Maicii Domnului”;
- locurile pitorești ale satului – Hârtopul mare, Coropceni, la Cneazi, la Movilă, odaia Savei, dealul Codrețului, cu popas la izvoarele lui moș Mănuță, la Arvinte, a lui moș Toader. În timpul excursiei pot fi vizitate valea lui moș Zănovii, Valea satului;
- la iazurile înconjurate de verdeață și câmpii mănoase, iar de aici pe moșia boierului Știuca sau la Cneaz;
- la Delnița și la Planul popii, unde arheologii au descoperit vetrele unor sate părăsite (sfârșitul mil. IV - începutul mil. III î.Hr.) sau la Movila înaltă – una din cele două movile rămase încă de pe vremea lui Ștefan cel Mare, pe care oștenii aprindeau ruguri când veneau dușmanii și așa dădeau de știre domnului țării.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumurile R9 și L99, în direcția nord-vest; de la Soroca – 25 km, de la Chișinău – 180 km.

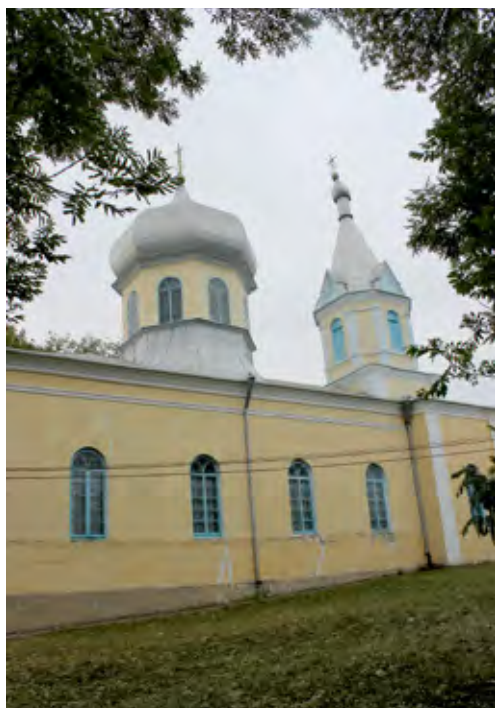
LOCURI DE AGREMENT

pădurea din preajma iazurilor, în parcul din centrul satului, sub costișa pădurii ce vine de la Nistru (lângă satul Grigorăuca spre s. Sobari).

INFORMAȚII

Muzeul satului din incinta bibliotecii; Primăria com. Bădiceni.

Dărcăuți

O legendă ne spune că, pe timpuri demult apuse, când aceste locuri făceau parte din codrii nordici ai Moldovei, pe locul satelor Dărcăuți și Mălcăuți erau câte un han, loc de popas pentru călători și de schimbare a cailor de poștă. Drumul șerpuia de aici prin Valea fetei, pe lângă pădurea lui Balan din codrii Visocii și se îndrepta spre Nistru, la Movile (or. Otaci de azi). Stăpâne ale acestor hanuri erau Daria și Malca. De la numele acestor două femei se trag și denumirile acestor două sate – Dărcăuți și Mălcăuți...

Satul actual Dărcăuți este situat într-o regiune de câmpie cu mici coline, locul fiind bogat în izvoare cu apă rece și cristalină. Localnicii consideră că data întemeierii satului este 3 noiembrie 1586. Însă prima atestare documentară este de la 5 iulie 1680, într-un document ce menționează satul Darconiți. De fapt, denumirea acestui sat o găsim în diferite documente vechi în variante diverse „la Darconiți”, „la Dâncăuți”, „la Vărcăuți” și abia în 1764 apare denumirea actuală Dărcăuți.

Prima biserică cu hramul „Sf. Nicolae” este atestată încă în 1809 și a fost construită din nuiel și lut și acoperită cu șindrilă. Locașul sfânt care funcționează și astăzi a fost reconstruit din lemn, dar pe temelie din piatră în 1877.

Din componența comunei fac parte localitățile **Dărcăuții Noi** (anul întemeierii 1948) și **Mălcăuți** (cu data întemeierii localității probabil în 1470, deși atestată documentar în 1640. Denumirea veche a localității a fost și Malcovți sau seleștea Malcauți). Construcția bisericii satului „Nașterea Maicii Domnului” începe la 1924 și s-a finalizat în anul 1992.

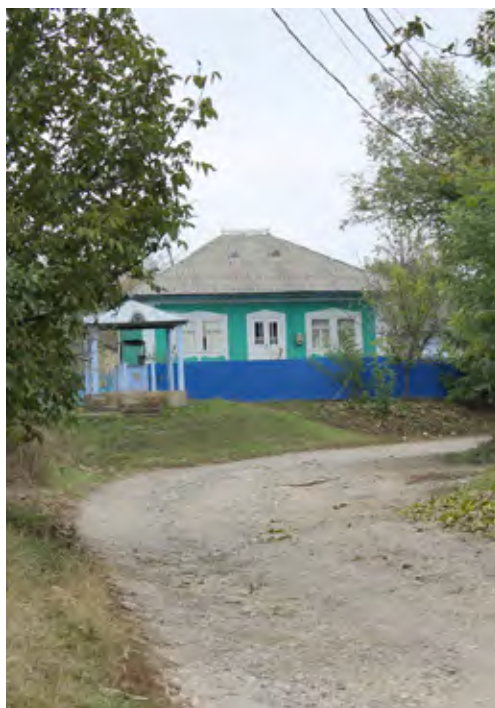
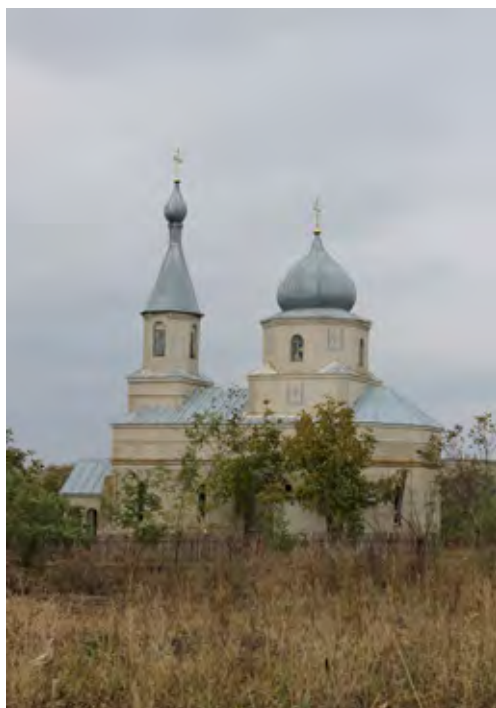
CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând de la Soroca traseul de 26 km la nord-vest, pe drumurile L99 și L66, de la Chișinău – 182 km.

LOCURI DE AGREMENT

pădurea lui Balan, în preajma izvoarelor.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sf. Nicolae” din s. Dărcăuți și biserica „Nașterea Maicii Domnului” din s. Mălcăuți;
- mahalalele vechi ale satelor Dărcăuți (la Coropcenii, la Halici, la trei izvoare, la Bologa, după deal, la fântâna dascălului, la odaia Savei) și Mălcăuți (pe vale, la pădurea lui Balan, la Stroescu, pe Căinari, în hârtop), prin Valea fetei ce duce spre s. Cotova, cu popas la cele trei izvoare și la izvorul de la

odaia Savei (din Dărcăuți) sau la izvoarele lui Mochiu, lui mos Gavril, din hârtop (din Mălcăuți).

INFORMAȚII

Primăria com. Dărcăuți.

Visoca

Satul Visoca se află într-o zonă pitorească, populată din cele mai vechi timpuri, lângă unul dintre cele mai mari dealuri din Câmpia Sorociei, la doar 10 km de Rudi, una dintre cele mai cunoscute și vizitate atracții turistice din raion.

Prima atestare documentară a localității este de la 10 mai 1439. Se știe că denumirea veche a localității a fost *Valea Fetei*. Denumirea Visoca probabil provine de la cuvântul slav „высокий», care se trage de la cea mai mare înălțime din preajma localității – Dealul Geamăn, sau Dealul Visoca, cu o înălțime de 330 m deasupra nivelului mării, situându-se astfel pe locul 5 printre cele mai înalte culmi din Republica Moldova. Tot aici este și „Pădurea vie” – o geană de pădure rămășiță a codrilor de stejar de altă dată.

Biserica satului cu hramul „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” a fost construită în 1803 din lemn, iar în anul 1826 este reconstruită în piatră de monahul Monomant de la mănăstirea Neamț.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”, cu plimbări prin mahalalele vechi (Vâlcica poștei, Delnița, La poartă, Hârtop, Murzacu);
- locurile pitorești, cum ar fi „Pădurea vie”, „Valea Fundacului”, „La Sărături”, „Pelinia”, „Petrei”, „Valea Fetei”, dealul „Geamăna”, movilele de calcar din „Valea pietrelor”, râul Căinari cu râulețele Fetei și Curecheriei.

LOCURI DE AGREMENT

Zona de odihnă care se află în „Pădurea vie”. Autoritățile locale intenționează înființarea unei zone de odihnă „Cabana Vânătorilor”, care ar permite vizitatorilor cazarea și practicarea diferitor forme de turism (rural, agro- și eco-turism), precum și organizarea unui circuit cultural-turistic „Natură. Oameni. Istorie din s. Visoca” cu obiective turistice naturale și antropice locale.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumurile R9 și L99 la nord-vest de Soroca, 43 km, de la Chișinău – 208 km.

INFORMAȚII

Primăria s. Visoca.

MICROZONA 4. SUD-EST

CARACTERISTICA GENERALĂ

La sud de Soroca, pe malurile priporoase ale râului veți descoperi o lume aparte a meandrelor de la Nistru, spre care izvoarele își duc agale apele reci și cristaline. Izvoarele de la Vărăncău au proprietăți curative. Spre surprinderea călătorului, la Nistru sunt 10 insule împădurite – locuri desprinse din rai pentru cârdurile de păsări care se cuibăresc aici în liniște. Cei care vor să se scalde, o pot face pe una dintre cele mai mari plaje din nordul Moldovei – la Trifăuți, spre care duc câteva drumuri printr-o pădure de toată frumusețea. În această zonă sunt 7 vetre medievale, deși omul a sălășluit aici cu circa 14 milenii în urmă. Mărturie sunt cele 3 localități ajunse până în timpurile noastre. Recent, în pădurea de la Inundeni a fost întemeiată o mănăstire, care este deschisă pentru vizitatori, aici fiind și una dintre cele mai spectaculoase biserici împodobită cu icoane pictate într-un stil local de meșteri de la Nimereuca.

INFORMAȚII UTILE PENTRU CĂLĂTORI

01

NATURĂ PROTEJATĂ

- 1 monument hidrologic (Izvoarele din satul Vărăncău);
- 1 monument al naturii de origine geologică și paleontologică („Aflorimentul Proterozoicului superior din Cerlina”).

02

ALTE ATRACȚII NATURALE

10 insule (Trifăuți, Vasilcău, Vărăncău, Nimereuca, Cerlina), Plaja Trifăuți.

03

AȘEZĂRI STRĂVECHI

Racovăț (7 așezări din mileniile XIV-III î.Hr.), Trifăuți (mileniul XIV), Vasilcău (perioada romană).

04

VETRE VECHI

Vasilcău (1448), Trifăuți (1504), Cerlina (1598), Vărăncău (1607), Slobozia-Vărăncău (1630), Nimereuca (1624), Racovăț (1646).

05

ȘCOLI VECHI

Trifăuți (1835), Vasilcău (1862), Nimereuca (1862).

06

BISERICI VECHI

Nimereuca (1781), Vărăncău (1789), Vasilcău (1848), Racovăț (1881);
Mănăstirea Inundeni.

07

CENTRE DE INFORMARE

Muzeul Vasilcău, Vărăncău.

Volovița

În anul 1817 satul Volovița apare în hrisoave cu 20 de gospodării pe pământul care aparținea moșiei Voloave a spătarului Mihalache Cerchez. Acum satul are 420 de gospodării. Biserica „Nașterea Maicii Domnului”, care activează până în prezent, este înălțată în anul 1891.

Comuna Volovița este constituită din 2 sate: Volovița și Alexandru cel Bun, ultimul fiind întemeiat în anul 1924 de țăranii împrăștiți cu pământ în cadrul reformei agrare din Basarabia din 1918-1924.

În acea perioadă Volovița dispunea de moară, școală primară, primărie. În satul Alexandru cel Bun s-a născut Emilian Coțaga, doctor în medicină, al cărui nume îl poartă Spitalul Republican pentru Copii din Chișinău.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra satului cu biserica „Nașterea Maicii Domnului”;
- vizitarea parcului din sat.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul cu distanța de 7 km de la Soroca, de la Chișinău – 138 km.

INFORMAȚII

Primăria s. Volovița.

Vasilcău

Amplasat pe malul râului Nistru, pe parcursul istoriei acest loc a adăpostit aproape neîntrerupt mai multe așezări umane. Drept dovadă, arheologii au descoperit aici 2 tumuli funerari ai popoarelor nomade, dar și cimitirul unei așezări din perioada romană. Există mai multe opinii referitor la prima atestare documentară a satului Vasilcău. Un document de danie din 22 martie 1620 menționează că „Maria, jupâneasa răposatului Chirița postelnicul adeverește că ... a dat mănăstirii Vatoped de la Sfântul Munte satele de moșie ale moșului său,... inclusiv Vasilcăul din ținutul Soroca”. E clar că prima atestare documentară nu coincide cu data întemeierii satului. Unii savanți sunt de părere că pe la 1517 satul Vasilcău exista, iar alții îl consideră și mai vechi – din 1448.

Conform unei legende locale, denumirea satului provine de la un pescar pe nume Vasile, care a fost înghițit de un „hău” pe apele Nistrului. Îmbinarea acestor două cuvinte: *Vasile* și *hău*, ar fi dat naștere denumirii satului.

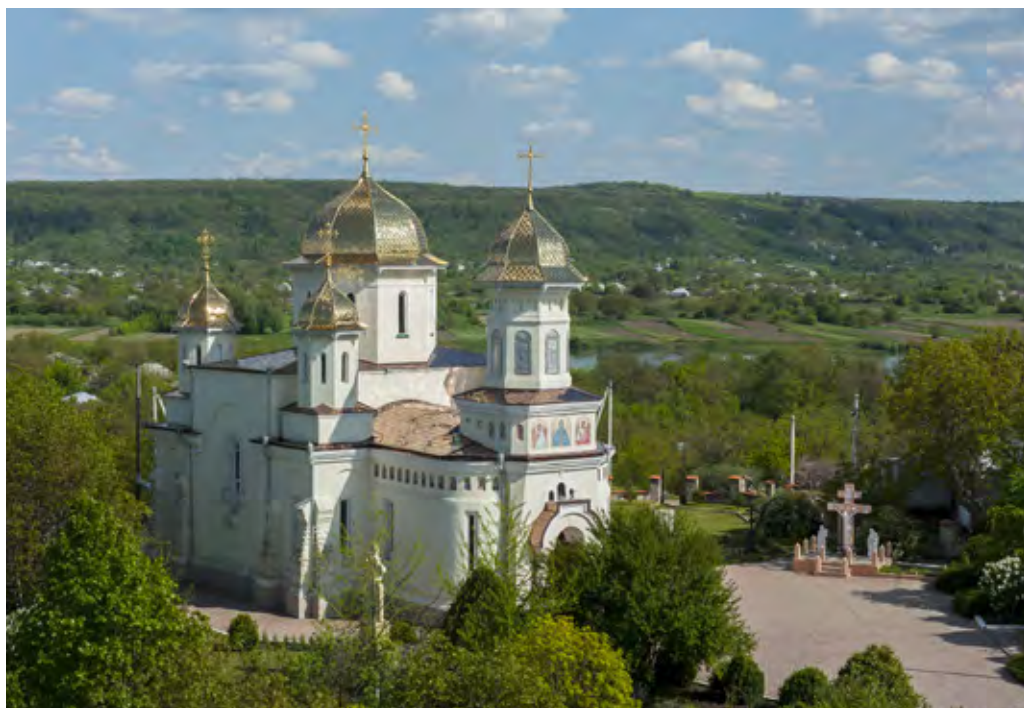
Deși la recensământul din 1772 în localitate erau prezente fețe bisericești, abia la 1786 se menționează existența unei biserici cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, construite din nuiiele unse cu lut și

acoperită cu paie. În perioada 1841-1848 se ridică biserica din piatră pe Valea Ulucelor, pe cheltuiala lui Constantin Stroescu, proprietarul moșiei, cel mai probabil în locul bisericii din lemn, consideră istoricul Tudor Ciobanu. O școală de alfabetizare se organizează în anul 1862 pe lângă lăcașul de cult, iar în 1892 a fost deschisă și o școală parohială. A doua biserică cu hramul „Sfânta Cuvioasa Parascheva” a fost finisată în anul 2005, deși temelile bisericii și pereții au fost ridicate din banii adunați de locuitorii satului încă în 1928-1930.

Din componența comunei Vasilcău mai fac parte satele Inundeni și Ruslanovca. Satul Inundeni apare în 1932 în urma strămutării pe aceste pământuri a unor locuitori din satele Vasilcău și Trifăuți din cauza inundațiilor pe Nistru, ale căror case au fost distruse de râul ieșit din albie. În pădurea de pe malul pitoresc al Nistrului a fost deschisă Mănăstirea „Icoana Maicii Domnului „Tuturor Scârbiților”. Satul Ruslanovca apare în 1912 pe lângă câmpul experimental-demonstrativ al Stației de selecție (1910) pe moșia Vasilcău – Trifăuți.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu bisericile „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfânta Cuvioasa Parascheva” cu mahalele vechi (la Cebotăreni, la Filaret, la Găinărie);
- Mănăstirea „Icoana Maicii Domnului „Tuturor Scârbiților”” din pădurea satului Inundeni;
- vizitarea locurilor pitorești din diferite părți ale satului (Ursoaia, Nazarva, Cotul, Berjele) cu explorarea dealurilor (Holmul Mare,

Holmul Mic, Stânca, Movilele), văii la lezătură și Pădurii Ursoii. Un popas poate fi făcut pe malul Nistrului, la Ulmi și Bârnag, sau la unul din izvoarele cu ape reci (la Uluci, la Ulmi, la Izvoraș).

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul la est de Soroca, 15 km; de la Chișinău – 150 km.

INFORMAȚII

Muzeul local „Etnos” din incinta gimnaziului
„Gr. Vieru”, Primăria s. Vasilcău.

Trifăuți

Istoria moșiei actualului sat Trifăuți este bogată, descoperirile arheologice slujind dovezi ale existenței unor așezări umane vechi de 14 milenii.

Satul Trifăuți este atestat documentar încă în perioada domniei lui Bogdan al III (domn al Moldovei în perioada 02.07.1504 – 20.04.1517), cu denumirea Tricinți. Satul a fost moșie domnească, fapt despre care scrie un document din 12 aprilie 1620. Denumirea provine de la Trifan sau Trifon – numele unuia din proprietarii moșiei. La 1629 hatmanul Nicoară de Hotin, împreună cu familia sa, dăruiește moșia Trifăuți pe Nistru mănăstirii zidite de el la Tătăraști, iar pe urmă moșia trece în proprietatea mănăstirii „Sf. Sava” de la Ierusalim. Mai târziu, o parte de moșie a fost stăpânită de marele logofăt, cronicarul Miron Costin.

În 1800 a fost construită din lemn, lut și acoperită cu stuf prima biserică din sat cu hramul „Înălțarea Domnului”. În 1835 a fost zidită în piatră o altă biserică – „Acoperământul Maicii Domnului”, pe lângă care a funcționat școala de gramatică, transformată în 1895 în școala bisericească. Abia în 1909, în paralel cu aceasta a fost organizată o școală ministerială cu o clasă. Biserica nouă cu același hram a fost înălțată în primul deceniu al sec. XX.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Acoperământul Maicii Domnului”;
- plimbare pe malul Nistrului cu vizitarea insulelor pline de verdeață și sute de păsări ce ierneză în preajma satului; explorarea dealului Hârjocul, cu un popas la Fântânele;
- plantațiile de căpșuni la sezon – o îndeletnicire temeinică a trifăuțenilor.

INFORMAȚII

Primăria s Trifăuți.

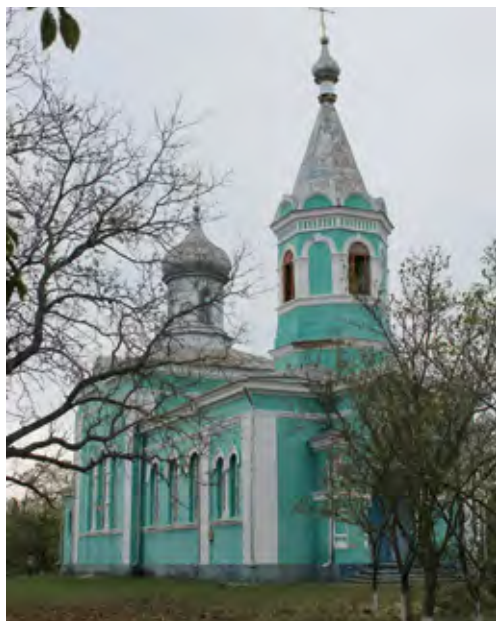
CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul M2 și apoi pe un drum local în direcția sud-est, de la Soroca – 22 km, distanța până la Chișinău – 160 km.

LOCURI DE AGREMENT

Pădurea de pe malul Nistrului este o zonă de odihnă cu o capacitate de cazare de peste 100 locuri.

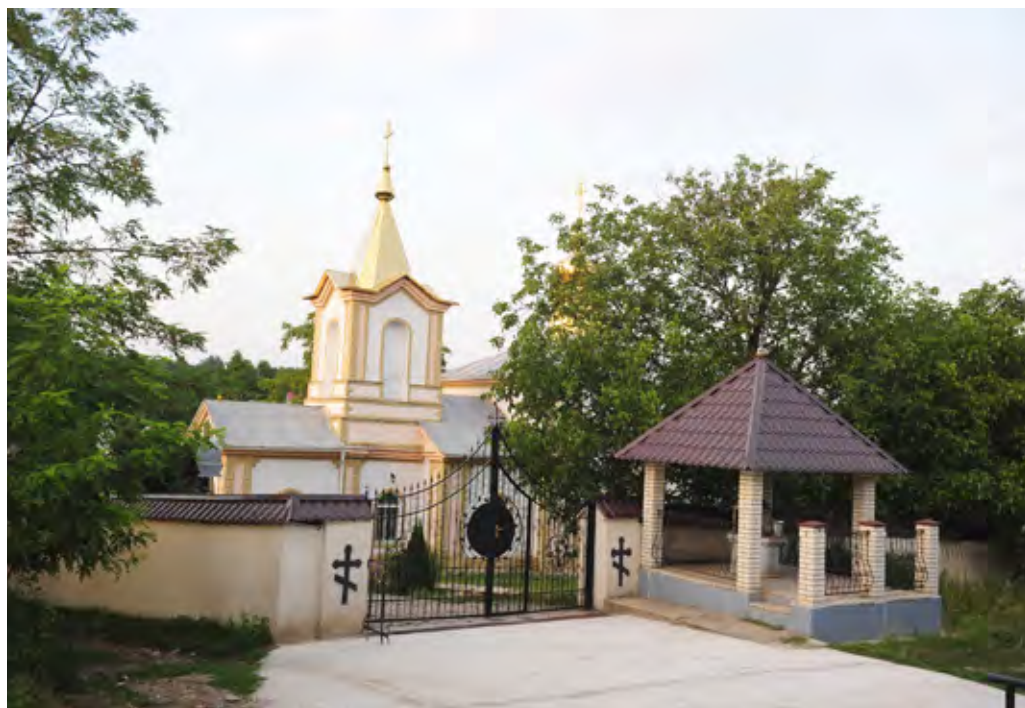

Racovăț

Fiind situat în Valea Racovățului din apropierea Nistrului, în perioada medievală satul făcea parte din șirul de posturi militare ce păzeau hotarele din est ale Moldovei. Dar arheologii au descoperit aici încă 7 stațiuni vechi cu vârsta cuprinsă între mileniile XIV și III î.Hr.

Deși prima mențiune este de la 16 septembrie 1646, perioada domniei lui Vasile Lupu, satul actual este unul foarte vechi. Conform unui document, mănăstirei Golia din Iași i se dăruiau câteva moșii din ținutul Sorociei, pomenindu-se hotarul vechii moșii a Racovițenilor. Astfel, se crede că denumirea localității vine de la cunoscutul neam de boieri și domnitori Racoviță. Totuși, legenda locală culeasă de la moșul centenar Ion Gânga, auzită de el de la bunelul său, spune că denumirea provine de la mulțimea de raci din pâraul din apropierea satului.

Biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” a fost ridicată prin 1760, fiind din lemn, unsă cu lut și acoperită cu stuf. Abia peste un secol și două decenii (1881 sau 1885) aceasta a fost zidită din piatră.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală împărțită în două de râul Racovăț: în „Deleni” și „Urzicari”, precum și vizitarea bisericilor „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” și „Sf. Proroc Ilie”;
- plimbări prin pădurile din preajma satului, pe valea Nistrului, Valea Racovăț, Valea mălaiului, la lac; explorarea dealurilor „Costișa morilor”, Satul Nou ș.a.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul de la Sorocea – 17 km, de la Chișinău – 220 km.

INFORMAȚII

„Casa Mare” (Eugenia Gânga), Primăria s. Racovăț.

Vărăncău

Satul Vărăncău, actualmente centru de comună, este amplasat în apropierea unei cotituri frumoase a Nistrului, de unde se deschid priveliști panoramice excepționale. Se zice că satul apare în documente prin anul 1607 (20 februarie), dar conform altor surse acesta este chiar mai vechi, din 1580. Pe parcursul istoriei, denumirea localității s-a schimbat de la Voroncăuți, Vărăncăul Vechi la denumirea actuală.

Satul Vărăncău făcea parte din moșiile care au fost date mănăstirii Golia din Iași, conform datelor recensământului din anul 1772. După formarea județului Soroca, în 1837 satul Vărăncău devine centru de voloste, unde intrau și satele Slobozia-Vărăncău, Cereșnovăț, Vasilcău, Trifăuți, Dubna, Stoicani, Racovăț, Nimereuca.

Biserica satului cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” a fost atestată în anul 1789.

Din componența comunei fac parte satele **Slobozia Vărăncău** și **Slobozia-Cremene**.

Satul *Slobozia Vărăncău*, sau cum pe vremuri mai era numit și Voroncoul Nou, apare în documente la 26 decembrie 1630, ca o așezare a unor familii din satul vecin. Prima biserică din sat se presupune că a fost ridicată din lemn în 1795.

Satul *Slobozia-Cremene* a fost întemeiat în anul 1859 cu denumirea Cremina, însă după o inundație din 1932 alte noi familii din satele vecine se strămută aici formând Satul Nou, sau Slobozia-Cremene, primind din partea administrației de atunci câte 10 ari de pământ.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul de la Sorocea – 28 km, de la Chișinău – 150 km.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală, cu vizitarea bisericii vechi „Adormirea Maicii Domnului” în Polișa (centru satului), plimbare prin măhalele vechi – La Guriță, La Fodică, La pârau, La Topolinschi;
- plimbare pentru explorarea văilor pitorești de pe malul Nistrului, La odaie, Pe holm, La ploi, La Olița) cu popas eventual la unul din izvoarele satului (din deal la ieșirea din sat, la Stici, de la Liță, de la secii, de la Arion). Izvo-

rul de la intrarea în sat are o apă cu mineralizare sporită și o componentă mare a ionilor de radon. Este monument protejat de stat;

- excursie la ferma de ovine și caprine de rasă.

INFORMAȚII

Muzeul local, primăria c. Vărăncău.

Nimereuca

Satul Nimereuca are peste 200 de fântâni, fiind amplasat pe malul pitoresc al râului Nistru, pe un pârâniș de toată frumusețea.

Este o localitate cu o istorie medievală, prima atestare documentară se referă la 24 martie 1624, când pe vremurile lui Radu Mihnea Vodă boierul Miron Barnovschi a fost ridicat în rang de hatman și i se întăresc moșiile, una dintre care fiind cea de la Nimereuca.

Totuși, se știe că încă pe vremurile lui Alexandru cel Bun (înc. sec. XV) un pan (nobil) cu numele Nemirca a stăpânit aici un șir de sate. De aici și denumirea locului. La sfârșitul sec. XVIII Nimereuca a fost vad pe Nistru, protejând hotarele Moldovei.

Recensământul din 1772-1773 arată că în sat erau două fețe bisericești, ce ar însemna că pe atunci deja exista o biserică. Documentar, biserica este atestată abia în anul 1781 cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”. Ca și multe altele de prin părțile locului, biserica era construită din nuiiele, unsă cu lut și acoperită cu stuf. Pe lângă ea se înființează la 1862 o școală bisericească. Biserica veche reparată pe parcurs s-a păstrat până acum pe malul Nistrului și este înzestrată cu icoane și alte obiecte de

cult. Construcția bisericii noi din piatră cu același hram a fost începută prin 1913, dar în perioada 1948-1985 a fost închisă și transformată în depozit de semințe. După o reparație capitală, ea a fost redeschisă.

Din cadrul comunei Nimereuca face parte și satul *Cerlina*, menționat documentar la 1598, dar se presupune că poate fi și mai vechi – de prin 1425.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul de la Sorocea – 38 km, de la Chișinău – 170 km.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- vatra medievală a satului cu biserica „Adormirea Maicii Domnului” de pe malul Nistrului;
- plimbare prin localitate cu vizitarea mai multor locuri pitorești din preajma Nistrului (la Odaie, la Râpa adâncă, la Fântâna din deal, la Șipot).

INFORMAȚII

Primăria s. Nimereuca.

MICROZONA 5. SUD-VEST

CARACTERISTICA GENERALĂ

Cea mai mare zonă turistică este intersectată de drumurile ce duc spre Chișinău, Drochia și Florești. De aceea, nu este de mirare numărul mare de vetre medievale (13), care ascund istoria unor așezări încă din mileniul XII, în special ajunse până în ziua de azi ca tumuli și așezări ale unor triburi migratoare de cândva. Satele de aici mai păstrează amintiri calde despre primele școli de prin secolul XIX, care au fost înființate pe lângă bisericile locale, 8 dintre care sunt mai vechi de un secol și jumătate. Tot aici poate fi vizitată Mănăstirea Îndrăgostiților.

INFORMAȚII UTILE PENTRU CĂLĂTORI

01

NATURĂ PROTEJATĂ

- monument al naturii de origine geologică și paleontologică „Aflorimentul de nisipuri și gresii din Redi-Cereșnovăț”.

02

AȘEZĂRI STRĂVECHI

Bulboci (18 tumuli din mileniile XII-II î.Hr. și sec. I-III), Dubna (2 așezări și 4 tumuli, sec. II-IV), Căinari Vechi (12 tumuli), Stoi-cani (6 tumuli).

03

VETRE VECI

Soloneț (1517), Bulboci (1528), Vădeni (1552), Căinari Vechi (1556), Dumbrăveni (1598), Parcani (1610), Stoicani (1610), Redi-Cereșnovăț (1610), Dubna (1620), Voloave (1629), Hristici (1630), Pârlița (1631), Ocolina (1733).

04

ȘCOLI VECI

Parcani (1813), Hristici (1862), Stoicani (1863), Ocolina (1883).

05

BISERICI VECI

- Ocolina (1745), Hristici (1862), Bulboci (1888), Căinari Vechi (1878), Vădeni (1798), Parcani (începutul sec. XIX), Redi-Cereșnovăț (1772), Dubna (1876);

Mănăstiri „Vera, Nadejda, Liubov și maica lor Sofia” (Căinari Vechi) și Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci” (Stoicani).

06

CENTRE DE INFORMARE

în muzeele din Vădeni, Stoicani, Dubna.

*„Te-ai născut pe o colină,
Scumpă, dragă Ocolină.
Pe străbunul nostru plai
Ești un colț frumos de rai...”*

Ocolina

Moșia satului Ocolina, situată în valea pitorească a râulețului Duruitoarea, pe parcursul istoriei a cunoscut mai multe așezări umane. Unele izvoare atestă documentar existența satului la 1745, alte surse spun că primul document referitor la satul Ocolina datează din 26 octombrie 1733. Se știe însă că partea din deal a satului a existat din sec.XVII-XVIII pe timpul domniei dinastiei Cantemireștilor. Boierul Ioan Nimuș primește moșia Seliște și Pădureni (actuala Ocolina) de la Dimitrie Cantemir pentru a organiza paza hotarelor Moldovei. Vecin al moșiei era Matei Rotaru, numit Cotigeanu. Localnicii consideră că denumirea veche a satului până în 1820 era totuși Pădureni, după care începe să fie folosită tot mai des denumirea actuală. Locuitorii vârstnici ai satului leagă originea cuvântului „Ocolina” de așezarea lui geografică – pe o colină lângă ocolul curților boierești, astfel inițial i-au zis „La ocoale”, apoi și „Ocolina”.

Biserica cu hramul „Sfântul Nicolae” a fost construită din piatră în anul 1745, cu implicația financiară a proprietarului moșiei de pe atunci Ioan Nemiș. Reparația acestui edificiu a avut loc în anii 1898 - 1906. Astăzi biserica este considerată monument de arhitectură și este luată sub ocrotirea statului, iar mormântul ctitorului poate fi vizitat în curtea bisericii.

Satul Ocolina a fost centru de voloste în a doua jumătate a sec. XX.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sfântul Nicolae” cu mormântul ctitorului bisericii Ioan Nemiș și cavoul familiei Kersanovski; vizitarea clădirii școlii (1883), monumentului regelui Ferdinand I (1934), mahalalelor vechi La Curteni, La Țântirim, Delnița, La Cruce, La Tinița, La Hanea, La Jidani, La Năchioaie, La Vasâlca, La Stâlp, La Lupu, În Hârtop, Sub Pădure, Peste Râpă, La Iaz, Mahala Planul Nou;
- peisajele pitorești din împrejurimile satului cu denumiri locale, cum ar fi Valea lui Gâtlan, La Pârău, La Cruce, Lutăria, Ponoa-

ra, Podul Popii, Valea Popii, După Deal, La Bordei, Drumul Vacilor, Odaia, Dealul Chetrișului, Săliștea, cu popas la Izvoare.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul M2 de la Sorooca, mai exact de la gara auto Sorooca - 10 km, de la Chișinău – 160 km.

INFORMAȚII

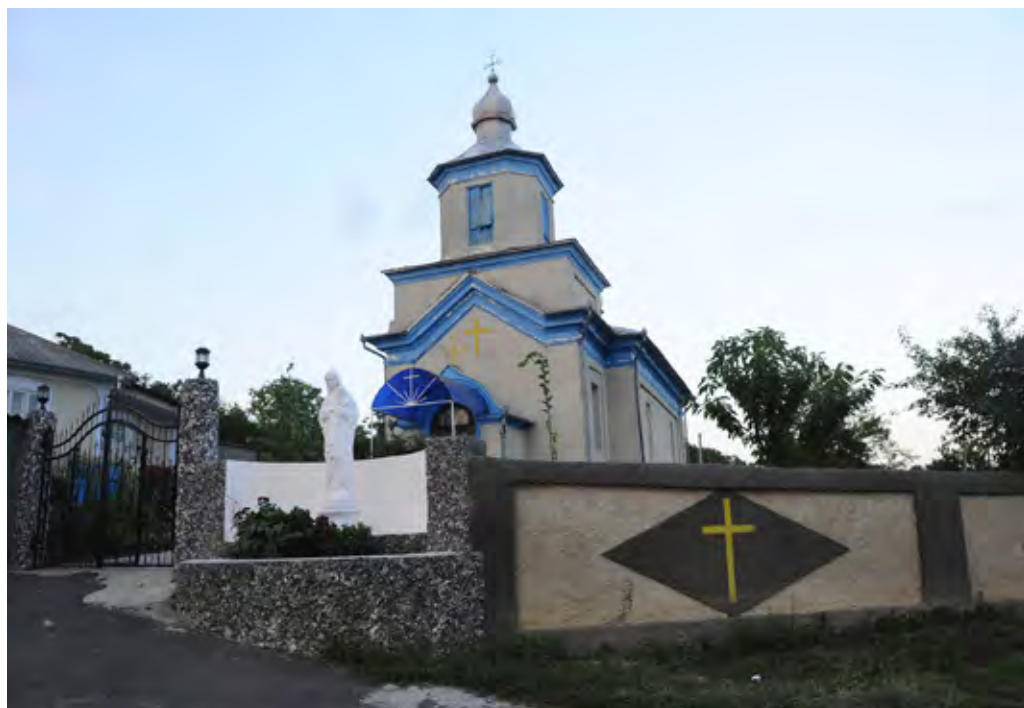
Primăria c. Ocolina.

Hristici

Teritoriul satului se înscrie în perimetrul format de unul dintre afluenții râulețului Bolata, valea Hristici și dealul Hristiciului cu înălțimea de 323 m. Hristici cel mai probabil provine de la numele Hristea, pârcălab de Soroca în anul 1555, care a întemeiat această așezare. Totuși, primă atestare documentară a satului are loc mult mai târziu, la 15 martie 1630. Într-un document vechi de pe vremurile domnitorului Moldovei (probabil Alexandru Coconul) se scria că lui Todirașcu, pârcălab de Soroca, i-a fost dăruită „săliște Hristiște... pe unde am umblat în vac” (ultima parte a frazei arată că satul există de mai mulți ani pe acest loc). Într-un alt document, atestarea satului este datată cu 18 iulie 1639.

Biserica, localnicii sunt convinși, în acest sat a existat din vremuri străvechi, drept dovadă este recensământul din anii 1772-1773, când aici sunt pomenite și fețe bisericești. Se cunoaște că la începutul sec. XIX în sat era o biserică din lemn „Sf. Arh. Mihail și Gavriil”, iar biserica actuală cu hramul „Sfânta Treime” a fost zidită din piatră în anul 1862, tot atunci pe lângă biserica fiind deschisă și școala de alfabetizare. Conacul boierului Feodor Aleinikov la încep. sec. XX a fost dăruit școlii locale. În comuna Hristici în anul 1928 activa banca populară „Libertatea”.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sfânta Treime”, locul fostei biserici din lemn „La pristol”, clădirea fostei școli primare, casa cu placa comemorativă „Gh. Năstase”, conacul boierului Feodor Aleinikov;
- plimbări în văile Crășmarului și Sorociei, escalarea dealurilor Rădi și Holm, a dealului Hristiciului cu înălțimea de 323 m, popas la izvoarele lui moș Miduță, lui Herța, lui Luca sau lui Nastas.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul de la Soroca, 14 km la sud-vest, de la Chișinău – 167 km.

INFORMAȚII

Primăria s. Hristici.

Pârlița

Prima atestare documentară a satului este 5 august 1631 într-un document semnat de Moise Movilă, domnul Moldovei, prin care dăruiește satul Pârliți boierului logofăt Eustratie. Însă localnicii consideră că data întemeierii localității este 1457. Denumirea veche a localității a fost Gâșla Pârliței și se trage de la un incendiu în care a ars casa unei femei cu mulți copii, incendiul a fost atât de mare încât au ars și pomii din preajmă, de aici denumirea „la cei pârliți”, mai apoi – Pârlița.

Biserica „Sfânta Treime” a fost construită în anul 1924.

Din componența comunei fac parte satele *Vanțina* (15 martie 1630) și *Vanțina Mică* (1912).

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală cu biserica „Sfânta Treime”;
- plimbare prin văile Camca, Boloata, Hristea, dealul „Grădina boierului”, cu popas la izvorul construit recent în centrul satului Vanțina.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul la sud-vest de Soroca, cu distanța de 17 km, de la Chișinău – 153 km.

INFORMAȚII

Primăria com. Pârlița.

Regina Maria

În perioada reformei agrare din anii 1918-1924, în județul Soroca a avut loc colonizarea internă a pământurilor. În urma acestui proces au apărut mai multe sate noi în care s-au așezat familii tinere, dar și nevoiașe. Este și cazul satului Regina Maria. Se spune că câțiva locuitori din satul vecin Hristici au primit pământ în această zonă. Oamenii mai vârstnici din sat zic că chiar Regina Maria a oferit primilor locuitori materiale de construcție (lemn din Carpați). De comun acord aceștia au hotărât ca numele satului să fie Regina Maria. Satul apare în documente în 1922. În perioada sovietică, denumirea localității a fost bineînțeles schimbată în Kotovsk (28 noiembrie 1946), iar denumirea inițială a fost reluată la 22 ianuarie 1992.

Biserica satului cu hramul „Sf. Cuvioasa Parasceva Apărătoarea Moldovei” a fost sfințită în anul 2005, deși localnicii încă din anii 30 ai sec. XX își doreau acest lucru.

În componența comunei mai intră satul *Lugovoe*, întemeiat în 1949, care este situat la 15 km de orașul Soroca.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra satului cu biserica „Nașterea Maicii Domnului”, căminul cultural, teatrul de vară, gimnaziul din localitate.

INFORMAȚII

Primăria com. Regina Maria.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe traseul spre sud-vest de Soroca – 20 km; de la Chișinău – 170 km.

Bulboci

Amplasată în lunca râulețului Căinari, localitatea își trage denumirea tot de la apă. Se zice că în locul unde a fost întemeiat satul se aflau iazuri și heleșteie, care făceau *bulboace*, sau local – *bulboci*.

Trebuie însă să menționăm că vestigiile arheologice dovedesc că în valea Căinarului au existat vetrele unor așezări umane datate cu mileniile XII-III î.Hr., precum și așezări mai târzii (anii 100-400 d.Hr.), de la care drept dovezi până în zilele noastre au rămas 18 movile funerare, numite diferit deja de localnicii satului Bulboci – Codreasca, Movila Tătarului, Aria, Cot, În Șaizeci, Prăjini etc.

Prima mențiune documentară a satului se referă la un document din 21 septembrie 1528, din care aflăm că Petru Rareș, voievod al Moldovei, dăruiește boierului armaș Marcu Ciuciuma trei seliști, care se mărgineau din jos cu Bulbocii. Domnitorul Eustratie Dabija la 22 martie 1662 scria într-un act de judecată că „... satul Bulbocii ce sînt pre Cîinariu, cu vecini și heleșteie și vaduri de mori...”.

Biserica actuală „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” a fost zidită din piatră în anul 1888 sub formă de navă, acest stil fiind considerat unul dintre cele mai vechi pentru bisericile moldovenești. În perioada

sovietică biserica a funcționat fără să fie închisă. Însă, se știe că localnicii au avut întâi o altă biserică din lemn, menționată documentar în 1787, următoarea fiind zidită din piatră, conform unor documente din arhivă cel mai probabil în perioada între anii 1814-1824. Sfințirea acestei biserici a avut loc la 17 august 1829 cu hramul „Sf. Voievozi”. Există dovezi documentare care confirmă că la construcția acesteia au contribuit Dimitrie Dociu și Alexandru Crupenschi, probabil coproprietari ai moșiei.

Din componența comunei face parte satul **Bulbocii Noi**, întemeiat în anul 1911 de oamenii care

provin din Bulboci, precum și din alte sate. Biserica „Acoperământul Maicii Domnului” a fost construită în perioada 1930-1937.

CĂI DE ACCES

Accesul se face în direcția sud-vest de Soroca, pe distanța de 26 km, de la Chișinău – 132 km.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”;
- plimbări prin parcul central sau mahala-lele vechi – Mahala de Sus (mahala lui Moș Ilie), Mahala de Jos, Țibirica, prin vă-ile (Monii, Viei, Păpușoaielor, La izvorăș), dealurile (Căinarului, Bisericii), cu popas la unul din izvoarele lui Coban, lui moș Condrat sau din Valea Monii.

Zone de odihna din localitate: Parcul din cen-trul satului, estrada de vară, la Nucărie.

INFORMAȚII

Primăria com. Bulboci.

Căinari Vechi

Satul este amplasat pe valea râulețului Căinari, pe ambele părți ale văii, de unde probabil a și luat denumirea. Din limba turcă, cuvântul „*kaynak*” înseamnă izvor puternic. De pe vremurile Marii migrații a popoarelor, în preajma satului s-au păstrat până acum 12 tumuli înalți – movile funerare, locurile cărora sunt numite de băștinași La Buga, La Cialâc, La Nacu, La Botezatu, La Casian etc.

Prima atestare documentară a satului este de pe timpurile domniei a doua a lui Alexandru Lăpușneanu, având denumirea Căinărești, prin anii 1556-1561. O altă versiune spune că satul Căinari Vechi exista pe la 16 februarie 1570. Cu denumirea Căinari, localitatea este menționată documentar și în octombrie 1606, iar cu denumirea Căinari Vechi este cunoscută din anul 1812.

Prima biserică a satului a fost construită în 1789 din lemn și a fost acoperită cu stuf. Biserica actuală „Nașterea Maicii Domnului” a fost zidită din piatră în anul 1878.

Din componența comunei face parte s. *Floricești*, întemeiat în anul 1922, cum îi mai spun localnicii „lângă iazul Florului”.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Nașterea Maicii Domnului” și la mănăstirea „Vera, Nadejda, Liubovi și mama lor Sofia”;
- plimbare prin parcul din localitate, Valea Mălaiului, vilele „Căinari” și „Bulata”, explorarea dealurilor (Momâia, Nacu, Ulian, Cucoanei, Casiunea) sau a celor 12 movile funerare (La Figura, La Buga, La Cialâc, Poșta, La Botezatu, La Nacu, La Casian) cu popasuri lângă izvorul de la Poșta.

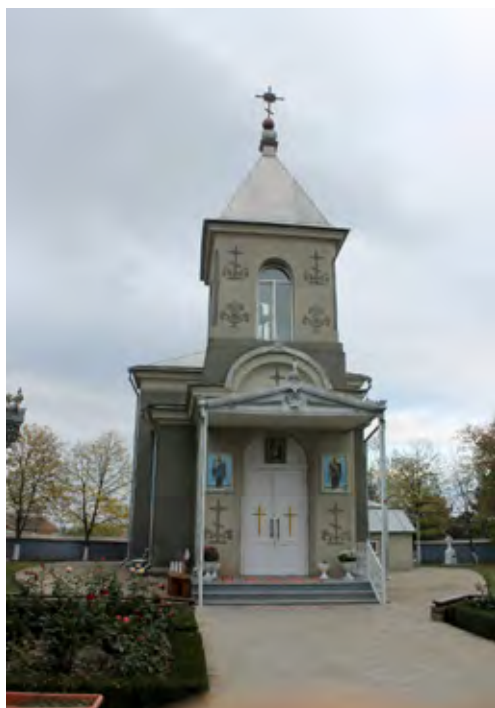
CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând 20 km de la or. Soroca în direcția sud-vest.

INFORMAȚII

Primăria com. Căinari Vechi.

Vădeni

Situată în partea de sud-vest al ținutului Sorociei, localitatea Vădeni pentru primă dată a fost menționată documentar la 3 aprilie 1552 cu aceeași denumire. Localnicii mai în vârstă spun că „...pe vremuri aici erau păduri mari. În timpurile când năvăleau barbarii, femeile din satul Galbena și Tăburceni au fugit și s-au ascuns în acea pădure. Și de atunci acestor locuri li se spune Vădeni”.

Biserica satului cu hramul „Sfântul Nicolae” este atestată documentar în 1798.

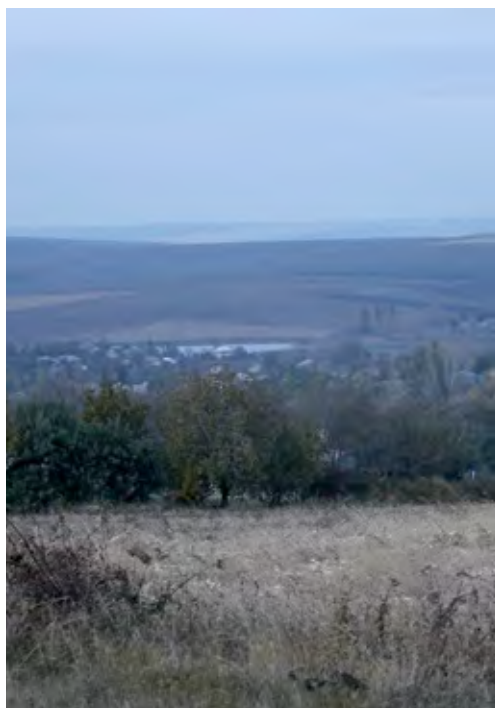
Din componența comunei face parte satul *Dumbrăveni*, atestat documentar la 18 mai 1598. În anul 1836 aici este întemeiată o colonie evreias-

că, în care până la sfârșitul sec. XIX – prima jumătate a sec. XX populația dominantă erau evreii. La mijlocul sec. XIX aici funcționau o școală și 2 sinagogi.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Sf. Nicolae”, vizitarea meșterilor populari care confecționează costume tradiționale;
- plimbare prin părțile vechi ale satului (Cenușa, Grauri, mahala lazului, Colțul Vesel, ma-

hala Grăreștilor, mahala Rușilor), cu explorarea Dealului Vădeni, râpelor (la Pod la Moară, la Pădure, la Odaie, la Hârtop) și văilor (Cânepii, Imașul de pe vale, Șapte iepe), cu popas în pădurea cu stejari seculari sau la unul din izvoarele din localitate (lui Iancu, lui Zugra, de la Maiac, de la Imaș, de pe Vale, de la Hârtop).

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul de la Sorocea spre sud-vest pe o distanță de 25 km, de la Chișinău – 150 km.

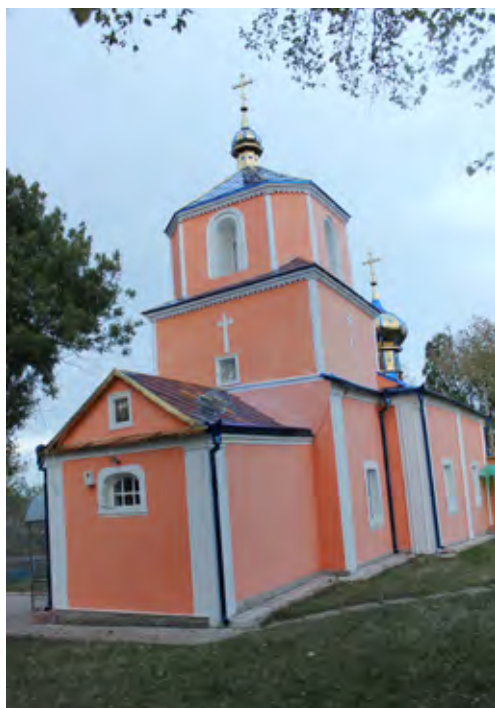
LOCURI DE AGREMENT

Pădurea Vădeni, iazul de la Odaie, iazul de pe vale, iazul de pe imaș.

INFORMAȚII

Muzeul satului Vădeni (în sediul fostei școli primare (1912)), Primăria com. Vădeni.

Parcani

Situat în valea râului Camenca, satul își are vatra pe platoul ce atinge o înălțime de cca 300 m. Mai mult, cuvântul medieval *parcan* semnifică de fapt un tip de fortificație răspândită în perioada feudală. De aici și verbul *a părcăni*, care înseamnă a fortifica un loc sau un teritoriu. Sensul de fortificație se potrivește localității situate pe colină, departe de apele mari sau de malurile prăpăstioase. Dar mai semnifică și o îngrăditură de lemn sau nuiiele pentru zăgăzuirea apelor. Așa că savanții încă mai au de cercetat la Parcanii Sorociei urmele întăriturilor de altă dată. Data primei atestări documentare a localității este 10 ianuarie 1610, dar probabil localitatea este mai veche.

Biserica actuală „Sf. Arh. Mihail”, zidită în piatră, cel mai probabil a fost construită pe locul unei biserici mai vechi din lemn. Sursele scriu că biserica din lemn „Sf. Arh. Mihail” a funcționat până în anul 1807. Școala elementară de pe lângă biserică a fost deschisă în 1813 și este considerată una dintre cele mai vechi școli din părțile Sorociei.

În componența comunei Parcani intră și satul **Voloave**, atestat documentar pentru prima dată la 8 august 1629.

Numele satului provine probabil de la un nume de persoană: *Vol, Volea, Vladimir*.

Satul are o așezare pitorească, este înconjurat de păduri, văi, dealuri, un iaz, iar pe câmpuri sunt multe izvoare. Satul are o biserică „Sf. Nicolae” (atestată documentar în 1806) în clădire de lemn, bine păstrată, înzestrată suficient cu veșminte și cărți, școală, cămin cultural și altele necesare unui trai liniștit.

Călătorul curios își poate îndrepta pașii pentru explorarea părților satului (Răzeși și Măhăleni), mahalalelor vechi (Cufaina, Țăra, Șirț), a dealurilor (muntele Caraghinului, Burduhoaica, Lupești, Petrișul, Coasta Camencii), văilor (Baba Neagră, imașul căprilor) cu un popas eventual pe malul râulețului Racovăț sau la izvoare (Dăruța, Mazilu).

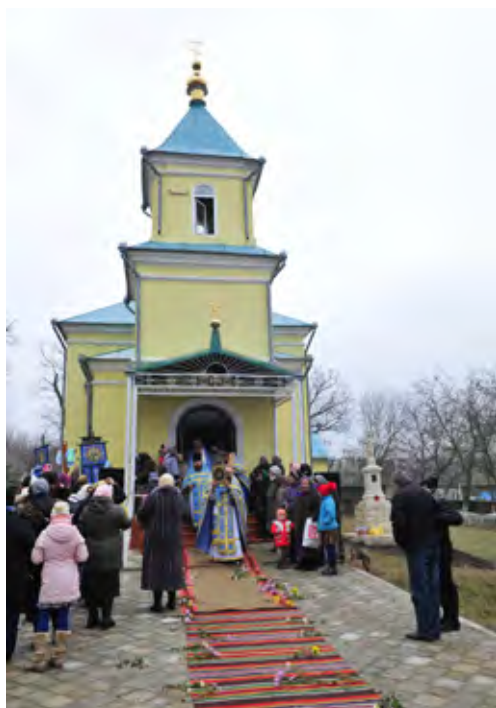

foto: Cetulean S.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Sf. Arh. Mihail” și mahalalele vechi (Dardanel, București);
- explorarea dealurilor (Burduhoaica, Coclauri, Capul Dealului, Cănipărie, Ponoară, Pripiceni, la Cruce, Muta, Voloavei), văilor (Vădenilor, Fundac Odaie, Râpa adâncă), cu popas eventual pe malul râulețului Camenica sau la izvoare (lui moș Chirică, Coclauri).

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul local în direcția sud-vest, la distanța de 16 km de Soroca și 150 km de Chișinău.

INFORMAȚII

Primăria c. Parcani.

Redi-Cereșnovăț

Pentru prima dată satul este menționat documentar într-o carte domnească prin care Constantin Movilă (domn al Moldovei în a treia domnie) întărește vânzarea la 30 august 1610 a satului Cereșnovăț cu rediul (pădure tânără, dumbravă) Cereșnovăț, „cu loc pentru prisăci și cu livezi, și cu fânețe, și cu toate hotarele și veniturile lui” către boierul Chiriță Dumitrachi Paleolog. Se mai cunoaște că pe vremurile lui Vasile Lupu (la 17 septembrie 1646), Mănăstirii Golia din Iași i-au fost dăruite și întărite mai multe sate și părți de sate, printre care și satul Cereșnovăț din ținutul Soroca. Satul a fost în posesia funciară a mănăstirii până în anii 30 ai sec. XX.

Biserica din piatră „Adormirea Maicii Domnului” a fost construită în 1772 de arendașul Bogdan din Cuhurești. În 1865 aceasta a fost reparată capital și a funcționat până când în perioada sovietică a fost închisă. Prin anii 70 ai sec. XX autoritățile intenționau să deschidă un muzeu în incinta bisericii, dar fără sorți de izbândă. Redeschiderea bisericii a avut loc în 1991 după restaurarea edificiului.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Adormirea Maicii Domnului”;
- plimbare pe traseele ce includ dealurile (La Cruce, Cucoana, Voloveni, În Țarină), cu popas în valea râulețului Șnovăț.

CĂI DE ACCES

Accesul se face parcurgând drumul de la Soroca – 18 km, de la Chișinău – 150 km.

INFORMAȚII

Primăria s. Redi-Cereșnovăț.

Stoicani

La mijlocul sec. XVII, moșia Stoicani din Soroca aparținea cronicarului și marelui logofăt Miron Costin. Totuși, pentru prima dată satul a fost atestat în mai 1610 într-un document care înregistrează momentul transmiterii părții din moșia Stoica către mănăstirea Vatoped (Golia). Legenda locală zice că partea de sat posedată pe timpuri de un oarecare Stoica se numea „Moșia Stoica”, iar localnicii care trăiau pe această moșie se numeau stoicăneni. Cu trecerea timpului, satul întreg a primit denumirea Stoicani de la această parte de sat.

Satul avea biserica „Sf. Panteleimon” încă la 1802, pe lângă care mai târziu a funcționat și școala parohială bisericească, recunoscută de autori-

tăți doar după ce aici se trece la predarea în limba rusă în anul 1863. Biserica actuală cu același hram a fost construită în anul 1903.

Din componența comunei face parte și *satul Soloneț*, atestat documentar la 17 ianuarie 1517. Aici poate fi văzut Conacul boieresc și biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil”.

INFORMAȚII

Muzeul satului Stoicani (în incinta gimnaziului), Primăria s. Stoicani.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Sf. Panteleimon”, la „Postamentul din piatră”, la pod pe costișa pâraului Cereșnovăț, unde cândva a fost biserica veche a satului;
- plimbare prin mahalalele vechi ale satului (moșia Coșciugilor, moșia Prodănilor, moșia Codrenilor, moșia lui Gorgos, moșia Cociorvenilor);
- vizitarea „Valului lui Traian” – un val de pământ care întretăia moșia stoicănenilor venind dinspre satul Soloneț și a celor 6

„Movile de pământ” pe care se afla straja ce priveghea hotarul satului.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul în direcția sud pe șoseaua Soroca-Florești (M2), la o distanță de 21 km de Soroca și 109 km de or. Chișinău.

LOCURI DE AGREMENT

Satul este înconjurat de iazuri și locuri pitorești.

Dubna

În apropierea satului au fost descoperite mai multe așezări umane numite de arheologi situri (Dubna-1 și Dubna-2) din perioada sec. II-IV d. Hr., iar de pe vremurile Marilor migrații ale popoarelor au rămas 4 movile funerare. Satul este atestat documentar la 12 aprilie 1620 cu denumirea Prideni, dar se mai numea și Prediceni sau Pripăceni. Și în documentele de pe vremurile domnitorului Vasile Lupu din 1643 acest sat se numește la fel Pripiceni, iar deja din 1859 se folosește denumirea dublă Dubna și Pripiceni.

Legenda satului zice că pe dealul satului era o pădure de stejari (în slavă – дуб) și lucrând pe deal în timpul amiezii, lumea dorea să ia prânzul la umbră și strigau unul altuia „hai la dub!”. De aici și denumirea de Dubna.

Biserica actuală din piatră „Adormirea Maicii Domnului” a fost construită în 1876. Însă, din datele recensământului din 1772 reiese că satul deja avea biserică proprie. Prima atestare a bisericii din lemn, unsă cu lut și acoperită cu stuf, este din 1783.

CĂI DE ACCES

Accesul se face pe drumul în direcția sud, pe șoseaua Soroca-Florești (M2), la o distanță de 26 km de centrul raional Soroca, și 150 km de la Chișinău.

EXCURSII ȘI VIZITE LOCALE

- la vatra medievală a satului cu biserica „Adormirea Maicii Domnului”;
- plimbări prin zonele pitorești ale satului (Zăpodia, Delnița, la Vale de vie, Râpa lui Foca), cu vizitarea mahalalelor vechi (Dealul Crucii, Cufoaina, Coadă râpii, Centru, Movilei Lacului (monument de arheologie)), explorarea dealului Dubnei, cu un popas în pădurea de pini sau la unul din izvoarele de aici (lui Ionică Todiraș, Petru Florea, Sochirca Ana, Izvorul

lui Moș Trifan și al lui Petru Trifan, Tănase Tofan, Ionică Perciun, Ionică Savca, Leonid Enevici).

INFORMAȚII

Muzeul local „Veniamin Apostol”, dedicat re-gizorului (1938-2000); Primăria s. Dubna.

Meșteri populari din raionul Soroca

Localitatea	Numele, prenumele, meșteșugul
Balinți	Moscalciuc Emilia (broderie, goblen), Ilușco Petru (prelucrarea lemnului).
Baxani	Vrîncean Ion, Rîșchitor Victor (prelucrarea lemnului), Sotnic Valentina (broderie).
Bădiceni	Brighidin Victor, Cetulean Igor, Mițu Andrei (împletit în lozie), Spinei Elena, Brighidin Silvia (împletit, croșetare, goblen), Mițu Andrei (împletit din fibre vegetale).
Bulboci	Țurcan Ion (cioplitul în lemn, împletit în lozie), Topală Eugenia, Baranețchi Silvia, Melnic Melania (broderie, croșetare, origami).
Bulbocii Noi	Ceban Elisaveta, Rîmiș Maria (croșetare, broderie).
Căinari Vechi	Rotaru Nadejda (croșetare), Manea Nina, Ceban Valentina, Borziac Larisa (broderie).
Cosăuți	Lozan Ion, Cojocar Sergiu, Cojocar Mihail, Lozan Veaceslav, Lozan Victor, Cojocar Ion, Cojocar Alexandru, Zolotariov Anatolie, Zagaievschi Grigore, Știrbu Ion, Tașnic Iacob (cioplitul în piatră), Ciacovschi Tatiana (broderie, croșetare), Melnic Grigore (pictor).
Cremenciug	Călugăreanu Valentina (broderie, croșetare).
Cureșnița	Gadrabura Valentina (broderie, croșetare).
Cureșnița Nouă	Catan Vladimir (împletit în lozie).
Dărcăuți	Tănase Elena (croșetare), Crețu Maia, Rozimovschi Violina (lucrări în biser).
Dubna	Scoferța Valentina, Ouș Tamara (broderie, croșetare, țesut), Batriac Svetlana (confectionarea bibelourilor), Scoferța Vasile (cioplitul în lemn), Sochirca Andrei, Ursu Lidia, Postolachi Evlampia, Apostol Maria (țesutul covoarelor).
Egoreni	Voloșin Vasile (cioplitul în lemn), Bugai Vasile (cioplitul în piatră), Nichitov Valentina (biser).
Floricieni	Buriian Emilia, Jaruc Ana, Jaruc Larisa, Țurcan Eugenia (țesut artistic).
Hristici	Gîncu Anastasia (țesut artistic), Lăcrimioara Ecaterina, Tetelea Larisa (broderie, croșetare, goblen), Cuțescu Iulia, Bostan Maria, Gîncu Anastasia (țesut artistic), Lisnic Vasile (cioplitul în lemn).
Iarovo	Gnatiuc Victor (cioplitul în lemn).
Inundeni	Cosnicean Oxana (cioplitul în lemn).
Iorjnița	Stoiu Aliona, Șestacov Lilia, Grinico Gaina (broderie, croșetare, împletit), Namolovan Victor (cioplitul în lemn).
Nimereuca	Galagan Alexandra (croșetare), Ivanco Natalia (broderie), Galagan Petru (cioplitul în lemn).
Ocolina	Pogorevici Olesea, Pogorevici Vera (broderie, croșetare).
Parcani	Postolachi Ana, Cetulean Maria, Dubalari Vionolia (țesutul covoarelor), Dubalari Ana, Răileanu Efimia (croșetare, broderie).
Pîrlița	Rotaru Aliona, Gîțlan Larisa, Dabija Virginia, Rotaru Aliona (croșetare, broderie), Popovici Artur (cioplitul în lemn).
Racovăț	Gînga Eugenia, Gînga Eugenia, Andrieș Dorina (broderie, croșetare), Mînzat Ghenadie (tinichigie), Zăbulica Feodora (țesutul covoarelor).
Redi-Cereșneveț	Țarălungă Rodica, Godorog Carolina (broderie, croșetare, împletit).

Regina Maria	Nastas Oleg (cioplitul în lemn), Nastas Anastasia, Moraru Galina (țesut artistic).
Rublenița	Solovei Valentina, Luța Valentina, Vereneticova Maria, Deșan Irina, Rusu Vera (broderie, croșetare, goblen), Cojocaru Valentina (macrame), Petcu Margareta, Damaschin Veronica, Cojocaru Svetlana, Deșan Raisa, Ursachi Maria, Sandu Valentina, Rusu Silvia (țesutul prosoapelor), Manea Nichita, Manea Lidia, Gaugaș Mihail, Luța Zinaida, Cetulean Maria, Ursachi Galina (împletitul în lozie), Sandu Ion (prelucrarea lemnului).
Rublenița Nouă	Petcu Alina (împletitul în lozie).
Rudi	Chiriac Svetlana, Vasilachi Ion, Oțel Lucia (broderie, croșetare), Solovei Raisa (țesutul artistic), Idrovaia Larisa (împletit), Blinov Felix (cioplitul în lemn).
Ruslanovca	Moraru Natalia (croșetare), Golub Simion (cioplitul în piatră), Ștafet Nicolae (cioplitul în lemn).
Schineni	Guțu Natalia, Belous Zinaida (broderie, aplicație din paie).
Sobari	Țurcan Nina (țesut artistic), Silvia (croșetare), Donos Vasile (prelucrarea lemnului).
Soroca	Baltă Rodica, Cibotaru Liviu, Voloșciuc Grigore, Manea Ana, Baltă Cristian, Baltă Cătălina (împletitul în lozie), Tetiu Eleonora, Burduja Galina, Brîjataia Eleonora, Bodnar Eugenia, Carpaniuc Ludmila, Todorean Valentina, Rotaru Tamara, Buliga Eleonora, Samson Liudmila, Coșleț Stela, Melnic Eugenia, Sîrghi Nadejda, Panfil Diana, Bijan Natalia, Panfil Diana, Boldescu Natalia, Cetulean Lidia, Carpaniuc Ludmila, Gainaru Larisa, Olenițchi Irina, Zamăneagră Victoria, Bergheu Lucia, Baicalova Olga, Ceban Ludmila, Gîțlan Valentina, Chiriac Valentina, Melnic Svetlana, Țaga Lidia (broderie, croșetare, împletit), Bazic Lucia (confecționarea costumelor naționale), Boțoroga Valentina, Obmeachina Tatiana, Deșan Irina, Mîra Ion, Popa Ecaterina, Oțel Daniela, Ranga Olga, Colibaba Elena, Plop Valentina, Comarschi Olga, Tăbîrță Anelia, Gaja Viorica (goblen), Goroh Ala (confecționarea jucăriilor), Petcu Aliona (confecționarea bibelourilor), Șapovalov Svetlana, Ciacovschi Natalia, Agatii Marina, Mihalcean Diana (bijuterii), Bulat Viorica, Munteanu Luminița, Bijan Eufimia (biser), Bostan Mihail, Țaga Serghei (prelucrarea artistică a lemnului), Topor Nicolae, Guțu Vasile, Crijanovschi Serghei, Focșă Nicolae (cioplitul în lemn, ceramică, piatră, lucrări din gips).
Slobozia-Cremene	Botnaru Ada (confecționarea costumelor tradiționale, goblen), Boțoc Aurora, Vlameș Mihaela, Bejenari Elena (broderie, croșetare), Rozovel Feodora (țesut artistic), Pahom Ion (cioplitul în lemn).
Slobozia Nouă	Guțu Tatiana (broderie), Catlabuga Lilia, Benderleu Valentina, Ghervas Maria, Benderleu Natalia (țesut artistic), Guțu Tatiana, Catlabuga Lilia (croșetare).
Soloneț	Dimitrevici Valentina (broderie), Macari Valeriu (prelucrarea lemnului), Gîțlan Elena, Cosnicean Iuliana (țesut artistic).
Stoicani	Micolenco Vera, Ejov Elena, Cociorva Elena (broderie, croșetare), Topor Larisa (țesutul covoarelor).
Șeptelici	Ojog Parascovia, Botnari Zinaida, Ursachi Valentina (împletitul în lozie), Prăjină Constantin (feronerie).
Șolcani	Străinu Elena (țesut artistic).
Tătărauca Nouă	Soroca Elena (țesut artistic), Ghețiu Liuba, Raischi Eugenia (broderie, croșetare).
Tătărauca Veche	Muntean Constantin (prelucrarea lemnului), Nedelciuc Lidia (broderie).
Trifăuți	Franciuc Eugeniu (feronerie).
Țepilova	Moraru Ala, Armaș Valentina (croșetare, broderie).
Vanțina	Corovin Tatiana (croșetare, broderie).

Vasilcău	Prepelită Ludmila, Buruiană Nina (croșetare, broderie, macrame), Moldovanu Victoria (împletit), Prepelită Valeriu (prelucrarea artistică a lemnului), Prepelită Marcel (sculptură), Coțaș Efimia, Cebotarean Raisa, Cebotarean Nina, Sîrghi Nina (țesutul artistic).
Vădeni	Lungu Serafima (confecționare costume naționale, țesut artistic), Samson Vera, Negoita Galina, Lungu Lidia, Lungu Elena, Castraveț Oxana, Bogdanovici Zinaida (broderie), Lungu Elena, Antonov Vera, Muntean Liudmila, Drobot Lilia (croșetare), Lungu Simion (împletitul în pănușă și papură), Bostan Maria, Lungu Elena (țesut artistic), Lungu Gheorghe (confecționarea căciulelor).
Vărăncău	Vacari Simion, Braniște Ion (împletitul în lozie), Panici Lidia (croșetare, goblen).
Voloave	Bulat Emilian Zabrian Grigore Guțu Petru (prelucrarea lemnului), Comendant Vera, Iavorschi Maria (croșetare).
Volovița	Gîlcă Valentina, Pulcinschi Elena, Pulcinschi Marta (broderie, croșetare), Chiriac Tudor, Colesnic Valeriu (cioplit în lemn), Găină Efimia (broderie, țesutul covoarelor), Neila Zaharia (confecționarea măștilor), Corjuiuev Svetlana (sculptură).
Zastînca	Calaraș Polina, Zolotariov Alexandru (împletitul în lozie), Chiriac Valentina, Melnic Eugenia (croșetare).

Calendar

Evenimente culturale organizate în raionul Soroca

Nr.	Denumirea	Perioada	Locul desfășurării
1.	Festivalul Internațional „Mărțișor”	1-10 martie	mun. Soroca Palatul de Cultură
2.	Festivalul de teatru „Rampa nistreană”	27 martie	or. Soroca, Palatul de Cultură
3.	Festivalul-concurs de muzică sacră „Cu noi este Dumnezeu” cu organizarea expoziției meșterilor populari de ouă încondeiate, icoane.	a 3-a zi după Paști	or. Soroca, Cetatea Soroca
4.	Festivalul-concurs național „Pe-un picior de plai”	mai	s. Căinari Vechi
5.	Noaptea Muzeelor	mai	Cetatea Soroca
6.	Ziua Națională a Portului Popular, Târgul Meșterilor Populari „La Nistru, la mărgioară”	a patra duminică a lunii iunie	or. Soroca, parcul „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”
7.	Festivalul – concurs Național „Fanfara Argintie”	iunie	mun. Soroca, Piața Libertății
8.	Festivalul-concurs televizat „Trandafir de pe cetate”	iunie	Cetatea Soroca
9.	Festival – concurs regional de tradiții populare „La cuptorul cu plăcinte”	august	s. Șolcani
10.	Festivalul etniilor „Unitate prin diversitate”	septembrie	or. Soroca, Parcul „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”
11.	Festivalul Național al Mărului	septembrie	or. Soroca, Piața Libertății

12.	Festivalul concurs raional de muzică populară „Victor Postolachi”	octombrie	or. Soroca, Palatul de Cultură
13.	Festivalul – concurs național de romanță românească „Anastasia Briciuc”	noiembrie	s. Cosăuți
14.	Festivalul obiceiurilor și datinelor de iarnă „V-am ura, v-am tot ura” din cadrul „Iarmarocului de Crăciun”	25 decembrie	or. Soroca, Piața Libertății

Evenimente locale

Localitate	Hramul localității
Soroca	Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria, 28 august)
Cosăuți	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Egoreni	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Zastâncă	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Rublenița	Minunea Arh. Mihail (19 septembrie)
Șeptelici	Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil (21 noiembrie)
Holoșnița	Acoperământul Maicii Domnului (14 octombrie)
Cremenciug	Sf. Apostol și Evanghelist Ioan Teologul (9 octombrie)
Oclanda	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Iarova	Acoperământul Maicii Domnului (14 octombrie)
Tătărauca Veche	Sf. Arh. Mihail și Gavriil (21 noiembrie)
Rudi	Sf. Treime (50 zile după Paști)
Șolcani	Sf. Ierarh Nicolae (22 mai)
Băxani	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Schineni	Sf. Nicolae (22 mai)
Bădiceni	Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria, 28 august)
Dărcăuți	Sf. Nicolae (22 mai)
Mălcăuți	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Visoca	Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil (21 noiembrie)
Volovița	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Vasilcău	Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria, 28 august)/ Sfânta Cuvioasa Parascheva
Trifăuți	Acoperământul Maicii Domnului (14 octombrie)
Racovăț	Sf. Arh. Mihail și Gavriil (21 noiembrie)/Sf. Proroc Ilie
Vărăncău	Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria, 28 august), s. Slobozia-Vărăncău (21 noiembrie), s. Slobozia Cremene (21 septembrie și 14 octombrie)
Nimereuca	Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria, 28 august)
Ocolina	Sfântul Nicolae (22 mai)

Hristici	Sfânta Treime (50 zile după Paști)
Pârlița	Sfânta Treime (50 zile după Paști)
Regina Maria	Sf. Cuvioasa Parasceva Apărătoarea Moldovei (27 octombrie)
Bulboci	Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil (21 noiembrie)
Căinari Vechi	Nașterea Maicii Domnului (21 septembrie)
Vădeni	Sf. Nicolae (22 mai)
Parcani	Sf. Nicolae (22 mai)
Redi-Cereșnovăț	Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria, 28 august)
Stoicani	Sf. Panteleimon (9 august)
Dubna	Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria, 28 august)

Muzeele din raionul Soroca

Denumire	Adresa	Persoana de contact	Date contact
Cetatea Soroca	or. Soroca, parcul "Petru Rareș"	Bulat Nicolae	Tel.: +373 23022264
Muzeul de istorie și etnografie	or. Soroca, str. Independenței, 68	Bulat Nicolae	Tel.: +373 23022264
Muzeul de istorie și etnografie	s. Cosăuți	Aurica Usatiuc, Truhin Cristina	Tel.: +373 23061713
Muzeul local	s. Cremenciug	Primărie	Tel.: +373 23092195
Muzeul local	s. Șolcani	Primărie	Tel.: +373 23043538
Muzeul local	s. Bădiceni	Primărie	Tel.: +373 23041238
Muzeul local „Etnos”	s. Vasilcău	Primărie	Tel.: +373 23048238
Muzeul local	s. Vădeni	Primărie	Tel.: +373 23049325
Muzeul local	s. Stoicani	Primărie	Tel.: +373 23043538
Muzeul local	s. Dubna	Primărie	Tel.: +373 23079238
Muzeul local	s. Vărăncău	Primărie	Tel.: +373 23078538

Structuri de cazare în raionul Soroca

Denumire	Adresa	Contacte
Hotel Central 3*	MD-3000, Soroca, str. M. Kogalniceanu, 20	Tel.: +373 23023456, 23026275 Fax: +373 23023616 www.soroca-hotel.md
Villa de la Nord	MD-3000, Soroca, str. Independenței, 18	GSM: +373 69257794 Tel.: +373 23023562, 23030191
Hotel Nistru	MD-3000, Soroca, str. Alecu Russo, 12	Tel.: +373 23023783, 23093253
Vilă turistică Europa-1928	or. Soroca, str. Vasile Alecsandri, 2	GSM: +373 68434111, 69575400
Baza de odihnă „Visomiev”	s. Cosăuți, rn Soroca	GSM: +373 69234253, 60285226
Tabăra pentru copii „La Dumbravă”	s. Volovița, rn Soroca	Tel.: +373 23046111 GSM: +373 068524815
Baza de odihnă „Hanul Verde”	s. Inundeni, rn Soroca	GSM: +373 69097016, 69670694
Baza de odihnă „Cabana Vânătorului”	s. Visoca, rn Soroca	GSM: +373 79203537

Agenții de turism în Soroca

Adresa	Agentie turistica	Director	e-mail	Contacte
mun. Soroca, str. Ștefan cel Mare și Sfânt 11A	S.R.L. „Valentina-Tur”	Cazac Valentina	turvalentina@mail.ru	+373 23094220 +373 60230405
mun. Soroca str. Ștefan cel Mare și Sfânt 16/17	IQVIN-FLY S.R.L.	Culic Ana	turism@iqvin.md	+373 23031525 +373 69850101
mun. Soroca str. Independenței 75/4	„PandaTur” S.R.L.	Ion Curmei	info@pandatur.md	+373 23023098 +373 69887577

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Publicație realizată în cadrul proiectului „Integrarea priorităților de conservare a biodiversității în politicile de planificare teritorială și practicile de utilizare a terenurilor din Moldova”, finanțat de Fondul Global de Mediu (GEF) și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova (PNUD). Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fondului Global de Mediu și al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.